

UUSPERHEEN PARISUHDETYYYTYVÄISYYS JA PERHEDYNAMIIKKA

-Kyselytutkimus uusperheen vanhemmille

Therese Pihlström
Pro gradu -tutkielma
Hoitotiede
Preventiivinen hoitotiede
Itä-Suomen yliopisto
Terveystieteiden tiedekunta
Hoitotieteen laitos
Tammikuu 2020

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	1
2	TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT	3
2.1	Uusperheen määritelmä	3
2.2	Uusperheen perhedynamiikka ja Barnhillin perheteoria	4
2.3	Uusperheen parisuhde.....	7
2.4	Uusperheen parisuhdetyytyväisyys aiempien tutkimusten mukaan	8
2.4.1	Tiedonhaun kuvaus	8
2.4.2	Uusperheen parisuhdetyytyväisyyteen yhteydessä olevat tekijät.....	11
2.4.3	Yhteenveto aiemmista tutkimuksista	14
3	TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	16
4	TUTKIMUKSEN METODOLOGISET LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTUS	17
4.1	Tutkielman aineisto	17
4.2	Mittarit ja muuttujat.....	18
4.3	Aineiston analyysi	19
5	TULOKSET	21
5.1	Vastaajien taustatiedot	21
5.2	Vastaajien kuvaus perhedynamiikasta.....	23
5.3	Vastaajien tyytyväisyys parisuhteeseensa	28
5.4	Perhedynamiikan osa-alueiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteydet	30
5.5	Yhteenveto tuloksista	34
6	POHDINTA	37
6.1	Tutkielman keskeisten tulosten tarkastelua	37
6.2	Tutkimuksen luotettavuus ja etiikka.....	40
6.2.1	Luotettavuuden arviointi	40
6.2.2	Eettiset näkökulmat	42
6.3	Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet	43
	LÄHTEET	45

LIITTEET

Liite 1. Tutkimustaulukko.

Liite 2. Tutkielman tiedote.

Liite 3. Kyselylomake.

Liite 4. RAS -mittarin käänntöstyön raportti.

Liite 5. Parisuhdetyytyväisyys ja perheen dynamiikan osa-alueiden jakaumat.

Liite 6. Parisuhdetyytyväisyys ja perhedynamiikan (keskiarvosummamuuttujien) yhteydet.

Liite 7. Henkilötietojen käsittely ja tutkittavan suostumus.

Uusperheen moniulotteinen dynamiikka, rakenne ja keskinäiset vuorovaikutussuhteet luovat omanlaiset haasteensa uusperheille. Tämän määrällisen tutkielman tarkoituksena oli kuvata uusperheen perhedynamiikkaa ja parisuhdetyytyväisyyttä sekä tarkastella perhedynamiikan merkitystä uusperheen parisuhdetyytyväisyyden näkökulmasta. Tavoitteena oli tuottaa ajankohtaista tietoa uusperheiden parissa toimiville ammattilaisille, jota voidaan hyödyntää uusperheille suunnattujen palveluiden kehittämistyössä. Uusperheen tarkasteluun käytettiin systeemi-teoriaa. Systeemitteoria mahdollisti laajempien kokonaisuuksien eri osioiden yhteisvaikutusten tarkastelua. Systeemitteoreettiseen perhenäkemykseen perustuva Barnhillin terveen perheen perheteorian toimintamalli toimi tutkielman perhenäkökulmana.

Tutkielma toteutettiin yhteistyössä Stepping-hankkeen kanssa, joka on Suomen Uusperheiden Liitto ry:n kehittämishanke. Tutkielman aineisto kerättiin verkkokyselyn avulla. Kyselyssä käytettiin kahta aiemmin validoitua mittaria. Perheen toimivuutta mitattiin FDM (Family Dynamics Measure) II -perhedynamiikkamittarilla ja parisuhdetyytyväisyyttä RAS (Relationship Assessment Scale) -mittarilla. Aineisto analysoitiin tilastollisesti IBM SPSS Statistic 25 Windowsin -tilastollisella tietojenkäsittelyohjelmalla. Aineiston analyysissä käytettiin kuvailevia ja korrelaatioita tutkivia menetelmiä. Uusperhedynamiikkaa ja parisuhdetyytyväisyyttä kuvailtiin frekvenssi-, prosentiosuuksien ja keskiarvosummamuuttujien avulla. Kyselyyn vastasi 195 uusperheen vanhempaa.

Tulosten mukaan perhedynamiikan osa-alueet ja parisuhdetyytyväisyys ovat yhteydessä. Muuttamalla perheen toimintatapoja, voidaan vaikuttaa laajasti useaan osa-alueeseen. Perhedynamiikan osa-alueet ovat: joustavuus, pysyvyys, roolivastaavuus, viestintä, yhteenkuuluvuus ja yksilöityminen. Uusperhe tarvitsee erityisesti tukea toisen kehitysvaiheen aikana, jonka aikana perhedynamiikan osa-alueiden ja parisuhdetyytyväisyyden keskiarvot ovat matalimmillaan. Toinen kehitysvaihe ajoittuu noin 3–6 vuoden yhdessäoloajan kohdalle. Tukea tulee erityisesti kohdistaa joustavuuden ja roolivastaavuuden vahvistamiseen, huomioiden vanhemmuuden ja perhekoostumuksen. Tulosten mukaan uusperheen vanhemmat olivat pääsääntöisesti hyvin tyytyväisiä parisuhteeseensa, miehet olivat tyytyväisempiä kuin naiset. Parisuhdetyytyväisyys oli selkeästi yhteydessä yhteenkuuluvuuden ja viestinnän kanssa.

Tutkielma tuotti tietoa uusperheen perhedynamiikasta sekä uusperheen parisuhdetyytyväisyyttä edistävästä tekijöistä. Jatkossa tarvitaan lisää, eri tutkimusasetelmin tuotettua, tutkittua tietoa uusperheen perhedynamiikasta sekä uusperheen perhedynamiikan ja parisuhdetyytyväisyyden syy-seuraussuhteista.

Asiasanat: Uusperhe, uusperheen parisuhde, perhedynamiikka.

Faculty of Health Sciences
Department of Nursing Science
Nursing Science
Preventive nursing science

Pihlström, Therese:

Stepparent relationship satisfaction and stepfamily dynamics: Survey study of stepparents.
Master's Thesis, pages 50, 7 appendices (19 pages)
Docent Päivi Kankkunen, PhD Anni Pakarinen.

Supervisors:
January 2020

Stepfamily dynamics and, structure, as well as interactions among family members, are complex and generate unique challenges. The purpose of this quantitative research was to describe stepfamilies' dynamics and satisfaction with adult relationships and clarify the relationship between these two concepts. The aim was to produce topical information that can be utilized by relevant professionals in the development of further services for stepfamilies. A system theory approach was used to develop a holistic view of the stepfamily. Moreover, Barnhill's healthy family theory, based on a system theory view, served as the family perspective in this thesis.

The thesis was executed in collaboration with the Stepping -Project, part of the Stepfamily Association in Finland. The project's aims are to promote the wellbeing of the whole stepfamilies and their functionality. The material for the thesis was collected through an online survey incorporating two previously validated instruments: family dynamics were assessed using family dynamics measure II, and relationship satisfaction was assessed using the relationship assessment scale. The data were statistically analyzed using IBM SPSS Statistic 25 for Windows, and both descriptive and correlational methods were implemented in the analysis. Stepfamily dynamics and stepcouple relationship satisfaction were described by frequency, percent, and averages of the sums of variables. In total, 195 adults in stepfamilies answered the survey.

According to the results, family dynamics and relationship satisfaction correlate. By changing how the family functions in one area, it is possible to influence other dimensions. Family dynamics dimensions are flexibility, stability, individuation, mutuality, communication and role reciprocity. The stepfamily needs most support during the second development stage, during which family and relationship satisfaction averages are at their lowest. Second development stage will take place somewhere round 3 to 6 years of being together. Support should be addressed toward strengthening flexibility and role clarity, by considering parental roles and children's status. The results also show that stepparents are generally very happy with their stepcouple relationships, and that men are more satisfied with their relationships than women. Moreover, family cohesion and interaction form the strongest links with relationship satisfaction.

Overall, this thesis provides information on stepfamily dynamics and factors contributing to stepparents' relationship satisfaction. However, there is a need for further research into family dynamics in different settings, as well as into the causal relationship between stepfamily dynamics and parents' relationship satisfaction.

Keywords: Stepfamily, family dynamics and relationship satisfaction.

1 JOHDANTO

Parisuhde on tärkeä osa yksilön hyvinvointia. Sitoutuminen toiseen henkilöön kuuluu keskeisenä tekijänä elämän laatutekijöihin. (Kontula 2013.) Yhteiskunnassa tapahtuvien muutosten myötä suomalaisten parisuhteiden luonne on muuttunut viimeisten vuosikymmenten aikana. 1960-luvulla syntyneiden ja heitä nuorempien ikäluokkien odotukset parisuhteen laadusta ovat korostuneet. (Kontula 2016.) Suurentuneet odotukset ovat lisänneet avioerojen määrää (Malinen & Larkela 2011), mikä on vaikuttanut uusperheen perhemuodon yleistymiseen. On arvioitu, että jopa 95 prosenttia lasten, nuorten ja perheiden palveluissa työskentelevistä ammattilaisista kohtaa päivittäisessä työssään uusperheeseen kuuluvia asiakkaita. (Monimuotoiset perheet 2014.)

Uusperheen dynamiikka, rakenne ja keskinäiset vuorovaikutussuhteet eroavat ydinperheistä. Uusperheet rakentavat keskinäiset suhteensa toisiinsa huomattavasti moniulotteisemmassa kontekstissa kuin ydinperheet. Tämän takia ammattilaiset tarvitsevat ajankohtaista tietoa uusperheiden kohtaamisesta. (Papernow 2018.) Uusperheitä kohtaavilla ammattilaisilla ei ole usein riittävää osaamista aihealueesta, ja tiedon tarve kasvaa. Uusperheiden lapsilla on muun muassa enemmän negatiivista psyykkistä oireilua kuin ydinperheeseen kuuluvilla lapsilla. Uusperheissä haetaan myös aktiivisemmin tukea lasten ongelmiin. (Väänänen 2013.) Uusperheiden parisuhteet johtavat myös ydinperheiden parisuhdetta useammin eroon (DeLongis & Zwicker 2017).

Hallituksen kärkihankkeeseen kuuluvan lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) yhtenä painopisteenä oli vahvistaa ennaltaehkäiseviä palveluita ja edistää varhaisen tuen mahdollisuuksia muun muassa uusperheille (Aula ym. 2016). Neuvoloiden parisuhdetyössä olisi tärkeää tarjota parisuhteen hyvinvointia tukevia keinoja pienlapsiperheen vanhemmille. Uusperheiden parisuhdetta tukevassa työssä on aika kääntää huomio pois ongelmakeskeisestä ajatusmaailmasta ja pyrittävä tarjoamaan ratkaisuja parisuhteen hoitamiseen. (Malinen & Larkela 2011, 64.)

Uusperheitä kohtaavien ammattilaisten ymmärrystä mahdollisista uusperheiden haasteista tulee lisätä ja erityisesti tarjota työvälineitä niiden kohtaamiseen (Malinen & Larkela 2011,

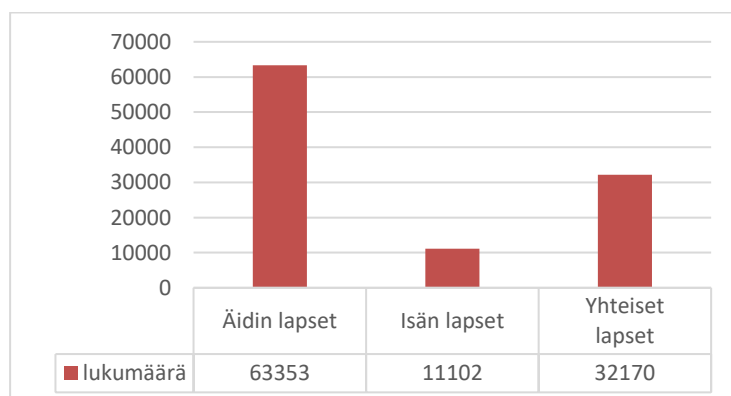
64, Papernow 2013, 7). Koska uusperhe aihetta on tutkittu Suomessa verrattain vähän 2000-luvulla (Ritala-Koskinen 2001, Sutinen 2005, Broberg 2011, Murtorinne-Lahtinen 2011, Väänänen 2013 ja Malinen 2015), pyrki tutkielma vastaamaan tähän haasteeseen. Tutkielman tarkoituksena oli kuvata uusperheen parisuhdetyytyväisyyttä edistäviä tekijöitä ja selvittää perhedynamiikan merkitystä uusperheen parisuhdetyytyväisyyden näkökulmasta. Teoreettiseksi perustaksi valittiin systeemiteoriaan perustuva, perheen toimivuutta korostava Barnhillin (1979) terveen perheen perheteorian toimintamalli.

2 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Uusperheen määritelmä

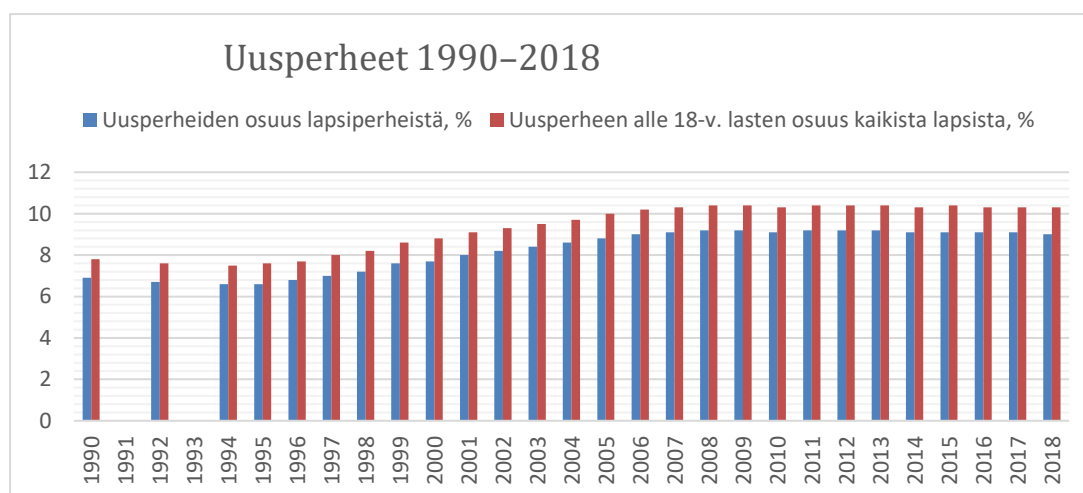
Uusperheitä on aina ollut yhteiskunnassamme, mutta syyt uusperheiden perustamiseen ovat muuttuneet vuosien varrella. 1900-luvun alussa menttiin uusiin naimisiin puolison kuoleman jälkeen, jotta elanto voitiin turvata. (Määttä & Uusiautti 2012.) 1970-luvulla uusperheiden perustamisen yleisimmäksi syyksi nousi avioero (Turunen 2014, Ganong & Coleman 2018). Erojen syiden muuttumisen myötä tutkijat kiinnostuivat uusperheaiheesta. Uusperhetutkimuksen alkuaikoihin verrattuna tutkimuksen suuntaukset ovat muuttuneet huomattavasti. Alkuvaiheessa aihetta lähestyttiin ongelmalähtöisesti, kun nykypäivänä halutaan ymmärtää uusperheen rakennetta ja sen prosesseja. Aiheen uusi lähestymiskulma on erityisesti tuonut esille aiheen kompleksisuuden. (Ganong & Coleman 2018.) Uusperheet ovat sekä luonteeltaan monitahoisia että rakenteiltaan hyvinkin erilaisia (Papernow 2018).

Virallisen määritelmän mukaan uusperheeseen kuuluu kaksi aikuista ja vähintään yksi alle 18 -vuotias lapsi tai nuori, joka on toisen aikuisen edeltävästä suhteesta. (SVT). Tilastokeskuksen (SVT 2018a) mukaan vuonna 2018 uusperheitä oli Suomessa 51 300, joiden osuus kaikista Suomen lapsiperheistä oli 9,1 prosenttia. Uusperheen vanhemmista 48 prosenttia oli avioliitossa ja 52 prosenttia avoliitossa. Uusperheissä asuvien alle 18-vuotiaiden lasten ja nuorten osuus kaikista Suomen lapsista oli 10,3 prosenttia, ja uusperheen lapsista noin 30 prosenttia ovat yhteisiä lapsia. Vuonna 2018 uusperheen lapsista, äidin lasten osuus uusperheen lapsista oli 59 prosenttia, isän lasten osuus oli 11 prosenttia ja yhteisten lasten osuus oli 30 prosenttia uusperheen lasten (kuvio 1). Uusperheessä on keskimäärin 2 lasta perheessä, kun lapsiperheiden keskimääräinen lapsiluku on 1.85.

Kuvio 1. Uusperheiden perhekoostumus 2018.

Uusperheiden osuus lapsiperheistä on lisääntynyt parin prosenttiyksikön verran Suomessa 2000-luvulla. Vuonna 2000 uusperheiden osuus lapsiperheistä oli 7,7 prosenttia ja nousi 9 prosenttiin vuonna 2006. Vuoden 2006 jälkeen uusperheiden osuus kaikista lapsiperheistä on pysynyt vakaana. (Kuvio 2.) Kansainvälisesti tarkasteltuna uusperheaihe on ajankohtainen. Esimerkiksi USA:ssa on arvioitu, että niissä perheissä, joissa vanhemmat ovat avioliitossa, noin 26 prosenttia lapsista asuu uusperheissä ja 30 prosenttia kaikista lapsista kuuluu jossain vaiheessa uusperheeseen ennen 18 vuoden ikää (Papernow 2018). Todellisuudessa vielä suurempi osa lapsia, nuoria ja vanhempia on kosketuksessa uusperheeseen, koska virallinen tilasto huomioi vain niitä henkilöitä, jotka asuvat virallisesti samassa taloudessa. On huomattava, että myös epävirallisesti uusperheeseen kuuluvat henkilöt ovat osa uusperhettä ja vaikuttavat uusperhedynamiikkaan (Ganong & Coleman 2018).

Kuvio 2. Uusperheiden ja uusperheissä asuvien lasten määrän tilastollinen kehitys Suomessa (SVT 2018b).

2.2 Uusperheen perhedynamiikka ja Barnhillin perheteoria

Uusperhedynamiikka ja sen moniulotteinen rakenne luovat omanlaiset haasteensa uusperheille. Uusparien erilainen asema perheessä voi jakaa parit eri puolille, joissa biologinen vanhempi kuuluu lapsi-vanhempisuhteessa sisäpiiriin ja bonusvanhemmat ulkopuolisiin (Papernow 2013, 7–8). Uusperheen vanhempi voi kokea joutuvansa valitsemaan parisuhteen ja lapsistaan huolehtimisen välillä (Martin-Uzzi & Duval-Tsioles 2013), mikä aiheuttaa biologisille vanhemmille ristiriitaisia tunteita (Dupuis 2010, Martin-Uzzi & Duval-Tsioles 2013), ja bonusvanhemmille ulkopuolisuuden tunteen (Shapiro 2014).

Uusperhe on myös hyvin dynaaminen yksikkö, joka kehittyy ja muotoutuu koko ajan. Uusperheen kehitysvaiheet on yleisesti jaettu kolmeen eri vaiheeseen. Ensimmäinen vaihe kestää noin 2–3 vuotta, ja tätä vaihetta leimaa alkuun rakkaus. Osapuolet uskovat uusperheeseen ja sen onnistumiseen. Ensimmäisen kehitysvaiheen loppupuolella perheen osapuolet oivaltavat, ettei kaikki olekaan niin hyvin kuin oli toivottu, ja koetaan kielteisiä tunteita uusperheeseen liittyen. Toinen vaihe kestää noin 1–3 vuotta, ja tämän vaiheen aikana ymmärretään, että tarvitaan työtä ja tukea, jotta voidaan onnistua perheenä. Uusperheen vanhemmat joutuvat tämän jakson aikana miettimään, ketä he itse ovat ja millainen rooli heillä on. Kolmannen vaiheen aikana parisuhde on vankemmalla pohjalla, roolit ovat selkeytyneet ja perheen toiminta vakiintunut. (Malinen & Larkela 2011, 47–49.) Uusperheen kaikkien osapuolten on luotava uusia suhteita perusteeltaan ainutlaatuisessa ja ajoittain haastavassa perherakenteessa. Samaan aikaan, kun uusperhe yrittää kohdata ja selviytyä arjen käytännön haasteista, tulee uusperheen rakentaa uutta omanlaista perhekulttuuria.

Uusperhe on moniulotteinen järjestelmä, ja sen tarkasteluun tässä työssä käytetään systeemi-teoriaa. Systeemitheorian avulla voidaan paremmin ymmärtää laajempia kokonaisuuksia ja moniulotteisia eri osioiden yhteisvaikutuksia (Dupuis 2010, Jensen ym. 2014). Tutkimuksissa on osoitettu, että uusperheen jäsenet ovat eri tavalla vuorovaikutuksessa toisiinsa, vuorovaikutussuhteet jäsenten välillä muuttuvat ja kehittyvät sekä perhedynamiikan vaikutus on laaja (Ganong ym. 2019). Tämän tutkielman perhenäkökulmaa edustaa systeemitheoreettiseen perhenäkemukseen perustuva Barnhillin (1979) terveen perheen perheteorian toimintamalli. Barnhillin perheteorian mukaan perhe voi ylläpitää ja edistää perheen yksilöiden terveyttä. Teorian mukaan perhedynamiikkaan vaikuttaa neljä osa-aluetta: identiteetti-prosessit, muutoskyky, informaation prosessointi ja roolimallien jäsentyminen. Osa-alueiden sisällä löytyy jokaisessa kaksi vastinparia.

Identiteetti-prosessien vastinparit ovat yksilöityminen–kietoutuminen ja yhteenkuuluvuus–eristäytyminen. Yksilöitymisellä tarkoitetaan yksilön kykyä ajatella, tuntea ja tehdä päätöksiä itsenäisesti. Yksilö tietää omat rajansa ja ottaa vastuuta omasta toiminnastaan, kun toisiin kietoutunut yksilö on riippuvainen muista ja hänen kokemukseensa omasta identiteetistään vaikuttavat muiden mielipiteet. Selkeä identiteetti mahdollistaa läheisen yhteenkuuluvuuden tunteen,

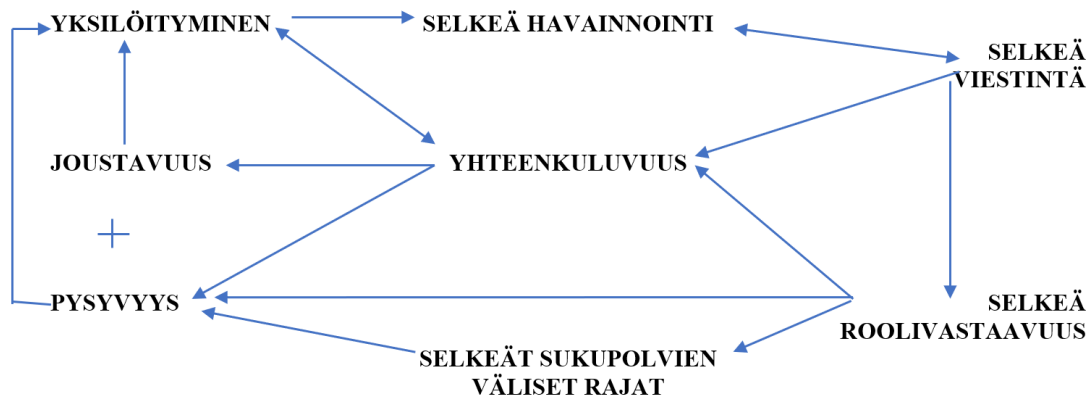
kun taas epävarmuus omasta identiteetistä lisää eristäytymistä perheen sisäisissä vuorovaikutussuhteissa. (Barnhill 1979.)

Muutoskyvyn vastinparit ovat joustavuus–jäykkyys ja pysyvyys–hajaannus. Joustavuus viittaa kykyyn sopeutua muuttuviin olosuhteisiin ja muutoksiin. Jäykkyys taas tarkoittaa kykenemättömyyttä sopeutua muutoksiin, jolloin toiminta on kaavamaista. Pysyvyydellä tarkoitetaan johdonmukaista, vastuullista ja luottamukseen perustuvaa toimintaa perheen vuorovaikutussuhteissa. Hajaannus taas on vastakkaista toimintaa, jossa toiminta voi olla ennalta arvaamatonta ja vastuutonta. (Barnhill 1979.)

Informaation prosessoinnin vastinparit ovat selkeä–epäselvä havainnointi ja selkeä–epäselvä viestintä. Selkeällä havainnoinnilla tarkoitetaan tässä kontekstissa vääristymätöntä tietoisuutta ja epäselvällä havainnoinnilla vääristynyttä tai heikkoa tietoisuutta sekä itsestään että perheenjäsenistään. Toinen informaation vastinpari on viestintä. Selkeällä viestinnällä edistetään sitä, että perheenjäsenet ymmärtävät toisiaan oikein, kun taas epäselvä viestintä voidaan tulkita väärin ja se voi aiheuttaa ristiriitoja. (Barnhill 1979.)

Roolimallien jäsentymisen vastinparit ovat roolivastaavuus–epäselvät roolit ja selkeät–epäselvät sukupolvien väliset rajat. Yhteisesti sovitut ja sisäistetyt roolit perheessä vahvistavat perheen toimintaa. Perheenjäsenillä on käsitys siitä, mitä odotuksia heistä on, ja tämä luo varmuutta. Roolikäyttäytymiseen liittyy läheisesti sukupolvien väliset rajat, jotka voivat olla selkeitä ja perheen toimintaa edistäviä tai epäselviä ja perheen toimintaa heikentäviä. (Barnhill 1979.)

Terveen perheen perheteorian toimintamallin kaikki osa-alueet ovat yhteydessä toisiinsa. Esimerkiksi selkeä käsitys omasta identiteetistä ja selkeä vuorovaikutus parantavat sitä, miten henkilö ymmärtää ja tulkitsee muita perheenjäseniä. Lisäksi selkeä vuorovaikutus ja muiden perheenjäsenten ymmärtäminen edistävät perheenjäsenten välistä luottamusta toisiinsa. (Kuvio 3.) (Barnhill 1979.) Muuttamalla perheen eri toimintatapoja voidaan vaikuttaa myös muihin ulottuvuuksiin.

Kuvio 3. Terveen perheen toimintamalli, Barnhillin perheteorian mukaan (Barnhill 1979).

2.3 Uusperheen parisuhde

Läheisyyden tarve on ensisijainen syy parisuhteelle (Cartwright 2010). Kaipuu sitoutua toiseen henkilöön kuuluu elämän perustaviin laatutekijöihin. Hyvät suhteet, sitoutuminen ja läheisiltä saatu tuki vaikuttavat yksilön psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. (Kontula 2013.) Toimiva parisuhde on myös tärkeä tekijä koko perheen hyvinvoinnille (Perälä ym. 2014). Vahva parisuhde vaikuttaa myönteisesti siihen, miten kohdataan vanhemmuuden haasteet, ja se luo vakaan pohjan koko perheelle (Gold 2016). Kokemus hyvästä parisuhteesta vaikuttaa myönteisesti siihen, miten laadukkaaksi vanhempi kokee suhteensa lapsiin sekä miten vanhemmuuden koetaan rajoittavan omaa elämää (Malinen 2011, 56).

Uusperheessä parisuhde muodostetaan alusta lähtien hyvin eri tavalla kuin ydinperheessä. Uusperheessä vanhempien ja lasten väliset suhteet on jo luotu ennen parisuhteen muodostumista. Näin ollen uusperheen parisuhde muodostuu tilanteessa, jossa vanhemmilla on olemassa olevat ja usein vahvat suhteet lapsiinsa. (DeLongis & Zwicker 2017.) Vanhempien uusi haastava asema uusperheessä voi vaikuttaa epäsuotuisasti parisuhteen laatuun (Sayre ym. 2010). Uusperheen parisuhteelle on myös haastavaa, kun sitä muodostetaan kahden eri perhekulttuurin vallitessa (Malinen & Larkela 2011, 50) ilman kahdenkeskistä aikaa ja yhteisiä ajan saatossa luotuja ongelman ratkaisumalleja, yhteisiä perinteitä, jaettuja arvoja sekä yhteisiä tavoitteita (Papernow 2013, 85–87).

Parisuhteen muodostumiseen vaikuttavat myös aiemmat kokemukset. Aiemmat kokemukset voivat vaikuttaa sekä myönteisesti että kielteisesti parisuhteen muodostumiseen. Eroprosessin

aikana omaa toimintaansa ja identiteettiään reflektoinut yksilö pystyy mahdollisesti prosessin jälkeen paremmin huomioimaan niin omia kuin toisen henkilön toiveita. Itsereflektion myötä yksilön kyky luoda uusi läheinen suhde menettämättä omaa itsenäisyyttään on kehittynyt. (Määttä & Uusiautti 2012.) Aiemman kokemuksen myötä osapuolilla on usein realistisemmat odotukset uudesta parisuhteesta (Fox & Shriner 2014), he ovat usein hyvin motivoituneita ja haluavat tehdä työtä alusta lähtien parisuhteensa eteen (Malinen & Larkela 2011, 47). Toisaalta aiemman suhteen epäselvät asiat (Shafer ym. 2013) ja aiemmat kokemukset voivat heikentää panostamista uuteen parisuhteeseen (Määttä & Uusiautti 2012).

2.4 Uusperheen parisuhdetyytyväisyys aiempien tutkimusten mukaan

Tässä tutkielmassa arvioitiin uusperheen parisuhdetta sen tyytyväisyyden kautta. Perhetutkimuksessa parisuhdetyytyväisyys on yleisesti käytetty mittari. Parisuhdetyytyväisyys vaikuttaa parisuhteen laatuun sekä sen kestävyYTEEN. (Shafer ym. 2014.) Parisuhdetyytyväisyyttä arvioitaessa otetaan huomioon parisuhteeseen liittyvät tunteet, ajatukset sekä käyttäytymismallit (Hendrick 1988).

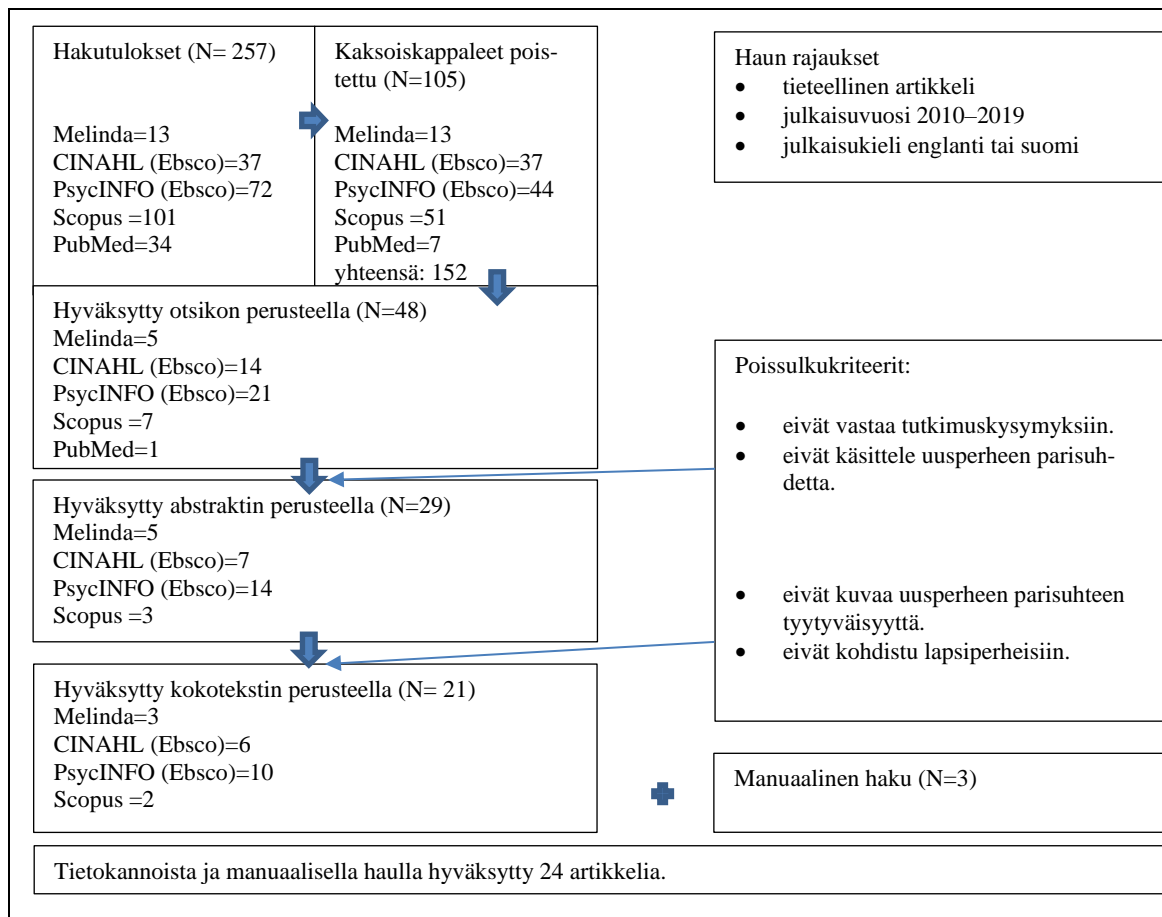
2.4.1 Tiedonhaun kuvaus

Kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena oli kuvata uusperheen parisuhdetyytyväisyyttä edistäviä tekijöitä. Systemoitu tiedonhaku tehtiin elokuussa 2019. Sitä edelsivät koehaut sekä Itä-Suomen yliopiston informaation konsultointi. Tietokannoiksi valikoituivat Melinda, Cinahl, PsycINFO, PubMed ja Scopus. Tiedonhakuun sisältyi myös manuaalinen haku. Tiedonhaku- lausekkeet muodostettiin tutkittavaa ilmiötä kuvaavilla hakusanoilla (ks. taulukko 1).

Taulukko 1. Hakulausekkeet tietokannoittain.

Tietokanta	Hakulauseke
Melinda	uusperhe? OR isäpuoli OR äitipuoli OR uuspari
CINAHL (Ebsco)	AB (stepcouple* OR stepfamil* OR stepfather* OR stepmother* OR remarriage* OR "blended famil*" OR "reconstituted famil*") AND AB (satisf* OR "relationship quality" OR content* OR conciliat* OR pleased* OR fulfillment*)
PsycINFO (Ebsco)	
Scopus	TITLE-ABS-KEY (satisf* OR "relationship quality" OR content* OR conciliat* OR pleased* OR fulfillment*) AND TITLE-ABS-KEY (stepcouple* OR stepfamil* OR stepfather* OR stepmother* OR remarriage* OR "blended famil*" OR "reconstituted famil*")
PubMed	Title/Abstract (stepcouple* OR stepfamil* OR stepfather* OR stepmother* OR remarriage* OR "blended famil*" OR "reconstituted famil*") AND Title/Abstract (satisf* OR "relationship quality" OR content* OR conciliat* OR pleased* OR fulfillment*)

Tieteellisten artikkelien haku rajattiin vuosiin 2010–2019. Tutkielmaan valitut tutkimukset käytiin läpi vaiheittain. Alkuperäistutkimusten haun tulos oli 152 artikkelia. Otsikon perusteella hylättiin 104 artikkelia, koska otsikon mukaan artikkeli ei kohdistunut uusperhe- ja parisuhde-aiheeseen. Abstraktitasolla valittiin 29 tutkimusta. Pois jätettiin artikkelit, jotka eivät käsitelleet uusperheen parisuhdetta eivätkä täyttäneet tieteellisen artikkelin kriteereitä. Kokotekstin perusteella poissuljettiin vielä kahdeksan artikkelia, koska tutkimukset eivät kuvanneet uusperheen parisuhteeseen vaikuttavia tekijöitä lapsiperheessä. Manuaalisella haulla artikkelien määrä lisääntyi vielä kolmella artikkelilla Tiedonhaun eteneminen ja artikkelien valintaprosessi esitetään tarkemmin kuviossa 4.

Kuvio 4. Tiedonhaun valintaprosessin eteneminen.

Tutkimusten laatua arvioitiin Johanna Briggs instituutin (JBI) arviointikriteereiden avulla (Hottus 2013). Arvioitaessa tutkimuksia huomioitiin niiden vahvuuksia ja heikkouksia. Arviointimenetelmän valinta perustui tutkimuksen laatuun ja luonteeseen. (Polit & Beck 2014, 68–70.) Määrälliset tutkimukset arviointiin käyttäen JBI:n ”kriittisen arvioinnin tarkistuslistaa kohorttitutkimukselle (pisteytysasteikko 1–11)”, ”kriittisen arvioinnin tarkistuslistaa tapausarjalle” (pisteytysasteikko 1–10)” sekä JBI:n ”kriittisen arvioinnin kriteeristöä” (pisteytysasteikko 1–8)”. Laadulliset tutkimukset arviointiin käyttäen JBI:n ”arviointikriteerit laadulliselle tutkimukselle (pisteytysasteikko 1–10)”. JBI:n ”kriittisen arvioinnin tarkistuslistaa asiantuntijoiden näkemykselle ja narratiiviselle tekstille (pisteytysasteikko 1–6)” käytettiin arvioitaessa tutkittuun tietoon perustuvaa asiantuntijalausuntoa. Laadun arvioinnin ja tekstin perusteella tutkielmaan valittiin 24 tutkimusta, joista 20 oli määrällisiä, kolme laadullisia ja yksi tieteellinen asiantuntijalausunto. Yhtään tutkimusta ei jätetty pois laadunarvioinnin perusteella. Valitut alkuperäistutkimukset sekä tutkimuskohtaiset laadunarviointipisteet on esitelty tutkimustaulukossa (liite 1).

2.4.2 Uusperheen parisuhdetyytyväisyyteen yhteydessä olevat tekijät

Parisuhdetyytyväisyyteen yhteydessä olevat tekijät on tässä tutkielmassa jaettu kuuteen osaluokkaan mukailen Barnhillin (1979) perheteorian perhedynamiikan osa-alueita: yhteenkuuluvuus, viestintä, roolivastaavuus, yksilöityminen, joustavuus ja pysyvyys.

Yhteenkuuluvuuden tunne on hyvin keskeinen tekijä uusperheissä ja uusperheen parisuhteessa, vaikka uusperheissä tyytyväisyys parisuhteeseen ei liity yhtä vahvasti perheen kokemukseen yhteenkuuluvuudesta kuin ydinperheessä (Favez ym. 2015). Hyvä parisuhde ja hyväksi koetut koko perheen keskinäiset suhteet ennustavat korkeaa parisuhdetyytyväisyyttä (Broberg 2010, Slattery ym. 2011). Myös toimivan parisuhteen sekä lapsen ja isäpuolen välisen suhteen toivuuden on osoitettu edistävän parisuhdetyytyväisyyttä (Broberg 2010, Bryant ym. 2013). Uusperheen parisuhde kärsii, jos vanhempi asettaa omat biologiset lapsensa etusijalle tai lapset nähdään parisuhdetta häiritsevinä tekijöinä (Jensen ym. 2014). Yhteinen lapsi vaikuttaa myönteisesti parisuhteeseen pidemmällä aikavälillä, mutta kun lapsi on 1–3 vuoden ikäinen, tyytyväisyys parisuhteeseen heikkenee. (Ivanova & Balbo 2019).

Viestintä. Parisuhteelle on keskeistä, miten osapuolet käsittelevät yhdessä ilmeneviä haasteita (Saint-Jacques ym. 2011). Kyky kommunikoida selkeästi ja keskustella puolison kanssa perheeseen liittyvistä haasteista vähentää niiden negatiivisia vaikutuksia parisuhdetyytyväisyyteen (Pace ym. 2015). Keskinäinen viestintä sekä puolisoilta saatu tuki edistävät parisuhdetyytyväisyyttä (Kim 2010). Erityisesti myönteinen ja aktiivinen viestintä puolisoitten välillä (Bryant ym. 2013) sekä rakentava ja yksimielisyyttä lisäävä vuorovaikutus nähdään parisuhdetyytyväisyyttä edistävinä tekijöinä (Malinen 2015). On myös osoitettu, että emotionaalisesti tukeva ja empaattinen viestintä on parisuhdetta parantava tekijä. (DeLongis & Zwicker 2017.)

Roolivastaavuus on kolmas parisuhdetta edistävä tekijä. Epäselvän roolin on osoitettu olevan merkittävä tekijä, joka vaikuttaa parisuhdetyytyväisyyteen. Jos molemmilla puolisoilla on lapsia aiemmasta suhteesta, heillä voi olla epäselvyyttä omista oikeuksista ja velvollisuuksista. (Kim 2010.) Uusperheen jakautuminen biologisten siteiden mukaan vaikuttaa myös heikentävästi parisuhdetyytyväisyyteen (Broberg 2010). Jaettu, toisia kannustava vanhemmuus vaikuttaa myönteisesti siihen, miten tyytyväisiä ollaan parisuhteeseen. Parisuhdetyytyväisyys para-

nee, kun perheen toiminta on yhteisvastuullista, toista aikuista tuetaan vanhemmuuden roolissaan, vältetään kritisoimasta toisen toimintaa sekä osallistutaan aktiivisesti koko perhettä koskeviin asioihin. (Schrodt & Braithwaite 2011.) Tyytyväisyyttä edistävät tasapuolinen työnjako perheessä (Broberg 2010), tasapuolisuus lastenhoidossa, kotitöissä, vastuussa ja päätösvallassa sekä puolisoiden välinen kunnioitus ja luottamus sekä toisen huomioiminen (Murtorinne-Lahinen 2011). Myös sukupuoliroolit vaikuttavat parisuhdetyytyväisyyteen. Tasa-arvoisempi sukupuolirooli oli havaittavissa niillä henkilöillä, jotka olivat avioituneet uudelleen. (Lucier-Greer & Adler-Baeder 2011.) Parisuhteen asema (avioliitto tai avoliitto) ei vaikuttanut parisuhdetyytyväisyyteen tai sen pysyvyyteen Slattery ym. (2011) tutkimuksen mukaan.

Yksilöityminen. Oma identiteetti, selkeä kuva vastuusta, mahdollisuus muodostaa omia mielipiteitä sekä kyky ajatella itsenäisesti liittyvät myös parisuhdetyytyväisyyteen. Jo nuoruudessa opittu kiintymyssuhde vaikuttaa siihen, miten yksilö näkee itsensä ja parinsa parisuhteessa. Turvallinen kiintymyssuhde lisää halua kääntyä toisen puoleen esimerkiksi silloin, kun tarvitsee tukea, huolenpitoa ja läheisyyttä. (Jensen ym. 2015.) Vetäytymisen ja tunteiden peittämisen parisuhteessa on osoitettu vaikuttavan negatiivisesti parisuhdetyytyväisyyteen (King & DeLongis 2013, Dainton 2019) samoin kuin vaativan käytöksen. Erityisesti miehen vaativa käytös ja naisen vetäytyminen vaikuttivat naiseen merkittävästi. Sen sijaan naisen vaativalla käytöksellä ja miehen vetäytymisellä ei havaittu merkitystä. (King & DeLongis 2013.) Odotukset ja ajatukset vaikuttavat myös hyvin paljon koettuun tyytyväisyyteen. Favezin ym. (2015) tutkimus osoitti, että äideillä oli realistisemmat odotukset parisuhteesta muodostettaessa uusperhettä ja tämän takia tyytyväisyys parisuhteeseen oli alussa korkeampi ydinperheissä. Tyytyväisyys laski kuitenkin nopeammin uusperheissä kun ydinperheissä. Garneau ym. (2015) tutkimus osoitti, että uusperheen parisuhteen laatuun vaikutti sekä naisen että miehen näkökulmasta positiivisesti ajatus siitä, että talous oli yhteinen, mutta negatiivisesti se, jos usko yhteiseen tulevaisuuteen oli heikko. Näiden lisäksi miehen näkökulmasta parisuhteen laatuun vaikutti positiivisesti, jos nainen asetti lapset etusijalle. (Garneau ym. 2015.)

Joustavuus. Kyky sopeutua muuttuviin tilanteisiin on viides keskeinen parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttava tekijä. Koska uusperhe on rakenteeltaan moniulotteinen ja dynaaminen, se vaatii aktiivista toimintaa. Jokainen parisuhde on uniikki ja monen eri tekijän yhteisvaikutuksen tuote. Ne haasteet, jotka johtavat jossakin uusperheessä vanhempien eroon, eivät toisessa per-

heessä johda samaan tulokseen. (Saint-Jacques ym. 2011.) Uusperheen aikuisten parisuhdetyytyväisyys muodostuu hyvin useasta eri osa-alueesta, mihin kuuluu rakkaus, parisuhteen ja perheen muotoutuminen, uusperheen eri kehitysvaiheet, yhteinen vanhemmuus, jaetut arvot sekä tulvaisuuden näkymä (Malinen 2015.) Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että uusperheessä vanhemmuuteen liittyvät tekijät ovat yksi keskeinen parisuhteen haaste (Pace ym. 2015). Perheen moniulotteisuuden ja haasteiden takia uusperheessä parisuhdetta ylläpitävien toimintojen käyttö on tärkeää, koska ne vaikuttavat enemmän koettuun parisuhdetyytyväisyyteen kuin ydinperheessä (Dainton 2019). Etenkin miehen toiminta vaikuttaa selvästi naisen sopeutumiseen kuin toisin päin (King & DeLongis 2013).

Yhteinen jaettu näkemys perheen ongelmista ja niiden vakavuudesta vaikuttaa uusparien parisuhteeseen ja vähentää eron riskiä (Stephenson & DeLongis 2018). Myös yhteinen huomion kiinnittäminen perheen stressitekijöihin ja henkilökohtaisen merkityksen antaminen niille lisää parien empaattista viestintää, mikä taas vähentää parien välistä jännitettä (DeLongis & Zwicker 2017). Uusperheessä parisuhteen pituus ei vaikuttanut parisuhdetyytyväisyyteen (Mirecki ym. 2013), mutta parisuhdetyytyväisyys oli positiivisesti yhteydessä koulutustasoon. Erityisesti ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden kesken parisuhdetyytyväisyys oli korkeampi. (Mirecki ym. 2013.)

Pysyvyys on kuudes osatekijä, ja sillä viitataan siihen, että perheen jäsenten välinen vuorovaikutus on johdonmukaista, vastuullista sekä luo turvallisuuden tunteen. On osoitettu, että parisuhteeseen panostaminen edistää parisuhteen hyvinvointia jopa enemmän kuin hyvä vuorovaikutus tai laadukas parisuhde (Shafer ym. 2013). Tietoinen toiminta, jossa tuetaan puolisoa, tehdään yhdessä asioita, ratkaistaan yhdessä ongelmia ja konflikteja sekä puretaan pakkovaihtoehtoja, vaikuttaa myönteisesti parisuhteen luomiseen ja sen ylläpitämiseen (Bullard ym. 2010). Uusperheen sisäisen toiminnan lisäksi parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavat ulkoiset tekijät. Parisuhdetyytyväisyyttä edistää myös, toimiva suhde isäpuolen vanhempiin, sosiaalinen tuki sekä etävanhemman osallistuminen yhteisen lapsen arkeen yhteishuoltajuustilanteessa (Broberg 2010.) Ratkaisemattomat asiat entisen puolison kanssa taas vaikuttavat negatiivisesti parisuhdetyytyväisyyteen (Shafer ym. 2013).

Vaikka Repondin ym. (2018) tutkimus tunnisti uusperheissä kolme eri yhteiskasvatusmallia eikä näillä havaittu olevan yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen, on toisaalta voitu osoittaa, että kasvatus liittyy parisuhdetyytyväisyyteen. Jensenin ym. (2014) tutkimuksen mukaan parisuhteeseen tyytyväisyyttä heikentää se, jos sosiaalinen vanhempi odottaa kuuliaisuutta bonuslapsiltaan. Myös Ganong ym. (2019) ovat tutkimuksessaan nostaneet kasvatuksellisen tekijän esille. Heidän tutkimuksensa mukaan bonusvanhempien tietoinen toiminta, jolla he pyrkivät saamaan bonuslapset hyväksymään ja pitämään itsestään, vaikuttaa myönteisesti uusperheen parisuhteen laatuun. Brobergin (2010) mukaan äidit olivat tyytyväisempiä parisuhteeseensa, mikäli isäpuoli otti vastuuta ja osallistui myös bonuslapsen/ -lasten kuluihin.

2.4.3 Yhteenveto aiemmista tutkimuksista

Parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttaa kokemus yhteenkuuluvuudesta. Yhteenkuuluvuuden tunne (Favez ym. 2015) sekä hyväksi koetut koko perheen keskinäiset suhteet (Broberg 2010, Slattery ym. 2011, Jensen ym. 2014), ovat hyvin keskeiset tekijät uusperheen parisuhteelle. Myös toimiva viestintä ja vuorovaikutus uusperheen osapuolten välillä edistää parisuhdetyytyväisyyttä (Saint-Jacques ym. 2011, Pace ym. 2015). Eryteisesti keskinäinen viestintä sekä toisilta saatu tuki (Kim 2010), myönteinen ja aktiivinen viestintä osapuolten välillä (Bryant ym. 2013) sekä rakentava vuorovaikutus (Malinen 2010), on osoitettu vaikuttavan myönteisesti parisuhdetyytyväisyyteen.

Epäselvä rooli (Kim 2010) ja uusperheen jakautuminen biologisten siteiden mukaan (Broberg 2010) on osoitettu olevan merkitsevät negatiiviset tekijät selittämään parisuhdetyytyväisyyttä. Sen sijaan yhteisvastuullinen (Schrodt & Braithwaite 2011) ja tasapuolinen työnjako perheessä (Broberg 2010), missä puoliset luottavat ja arvostavat toisiaan, edistävät parisuhdetyytyväisyyttä (Murtorinne-Lahtinen 2011). Parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttaa myös, miten yksilö onnistuu luomaan muun muassa omaa identiteettiä sekä selkeää kuvaa vastuistaan uusperheessä. Tutkimukset osoittavat, että turvallinen kiintymyssuhde edistää kääntymisen toisen puoleen, mikä edistää parisuhdetyytyväisyyttä (Jensen ym. 2015) Vetäytyminen ja tunteiden peittäminen heikentävät parisuhdetyytyväisyyttä (King & DeLongis 2013, Dainton 2019). Myös uusperheen vanhempien odotukset parisuhteelle ja perheelle vaikuttavat siihen, miten tyytyväisiä ollaan parisuhteeseen ja miten asennoidutaan uuteen perheeseen (Favez ym. 2015, Garneau ym. 2015).

Uusperheen moniulotteisuus edellyttää perheen yksilöiltä joustavuutta, koska jokainen uusperhe on uniikki ja monen eri tekijän yhteisvaikutuksen tuote (Saint-Jacques ym. 2011). Uusperheen parisuhdetyytyväisyys muodostuu hyvin vahvasti monesta eri osa-alueesta (Malinen 2015), joista vanhemmuuteen liittyvät tekijät ovat yksi keskeinen haaste uusperheen parisuhteelle (Pace ym. 2015). Uusperheeseen panostaminen (Shafer ym. 2013) sekä tietoinen perheen hyvinvointia edistävät toiminnot ovat ydintekijät niin parisuhteen luomiselle, sen pysyvyydelle kun myönteiselle parisuhteelle (Bullard ym. 2010). Eri kasvatuksen mallien vaikutuksista parisuhdetyytyväisyyteen oli hieman eroavia tuloksia (Repond ym. 2018, Ganong ym. 2019, Broberg 2010). Sisäisten tekijöiden lisäksi, uusperheen vakauteen vaikuttaa myös ulkoisia tekijöitä, esimerkiksi suhteet isäpuolen vanhempiin (Broberg 2010) ja etävanhempaan vaikuttavat parisuhdetyytyväisyyteen. (Broberg 2010, Shafer ym. 2013)

3 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Tutkielman tarkoituksena oli kuvata uusperheen perhedynamiikkaa ja parisuhdetyytyväisyyttä. Tutkielmassa selvitettiin perhedynamiikan merkitystä uusperheen parisuhdetyytyväisyyden näkökulmasta. Aihetta tarkasteltiin hyvinvointia edistävästä näkökulmasta, tavoitteena tuottaa ajankohtaista tietoa uusperheiden parissa toimiville avoterveydenhuollon ammattilaisille.

Tutkimuskysymykset olivat:

1. Miten uusperheen perhedynamiikka ilmenee?
2. Miten tyytyväisiä ollaan uusperheen parisuhteeseen?
3. Mikä on uusperheen perhedynamiikan yhteys parisuhdetyytyväisyyteen?

4 TUTKIMUKSEN METODOLOGISET LÄHTÖKOHDAT JA TOTEUTUS

4.1 Tutkielman aineisto

Tutkielma toteutettiin yhteistyössä Stepping-hankkeen kanssa. Stepping-hanke on Suomen Uusperheiden Liitto ry:n (Supli) kehittämishanke, joka toteutetaan vuosina 2018–2020. Hankkeen päätavoitteena on uusperheiden hyvinvoinnin edistäminen, ongelmien ennaltaehkäisy sekä oikea-aikaisen varhaisen tuen tarjoaminen. Hankkeessa kehitetään kunnallisten perhepalveluiden käyttöön mobiiliavusteista StepApp-valmennusta[®] uusperheille. (StepApp, 2018.) Stepping-hanke oli saanut puoltavan lausunnon Turun yliopiston eettiseltä lautakunnalta kesäkuussa 2018 ja tutkimusluvut hankkeeseen osallistuvilta kohdeorganisaatioilta.

Tutkielma toteutettiin harkinnanvaraisella poikkileikkausotoksella. Poikkileikkaustutkimus sopi hyvin menetelmäksi, koska tarkoituksena oli kuvata tietyn ilmiön ilmentymistä tietyssä kontekstissa (Polit & Beck 2010, 239). Poikkileikkaustutkimus mahdollisti myös keskinäisten korrelaatioiden tutkimisen (Vastamäki 2010). Aineisto kerättiin verkkokyselyn avulla, mikä mahdollisti tutkimukseen osallistuvien kokemusten esille tuomisen sekä laajemman otoskoon mahdollisuuden (Polit & Beck 2010, 340). Verkkokyselyn avulla voitiin myös varmistaa, että vastaaja vastasi jokaiseen kysymykseen (Valli 2010). Kyselyä ei pystynyt tallentamaan ja lähettämään eteenpäin, mikäli ei ollut vastannut jokaiseen vaihtoehtoon.

Lyhyt tiedote tutkielmasta sekä pyyntö osallistua tutkimukseen, esitettiin Stepping-hankkeen verkkosivuilla. Asiasta tiedotettiin syyskuussa 2019 StepApp -valmennukseen osallistuville 16 uusperheen vanhemmalle, joille lähetettiin elokuussa 2019 ennen valmennusta sähköpostitse viesti, mihin oli liitetty linkki verkkokyselyyn. Tämän lisäksi, pyyntö osallistua tutkimukseen, esitettiin kolmella Facebook-sivulla: Suomen Uusperheiden Liitto ry, Stepping-hanke ja Uusperheelliset–Supli (suljettu ryhmä). Koska kyselytutkimukseen tarvittava aineistokoko oli n=100 (Valli 2015, 127) ja vastauksia tuli vaadittava määrä vuorokauden sisällä siitä, kun tutkielmaa mainostettiin Facebook-sivuilla, päädyttiin sulkemaan verkkokysely 31.10.2019. Facebook-sivuilla ilmoitettiin verkkokyselyn voimassaolo aika 24.10 sekä muistutettiin vielä kyselystä. Verkkokysely oli julkisessa käytössä 20.8–31.10.2019. Verkkokyselyn alkuun oli liitetty tutkielman tiedote (liite 2.)

4.2 Mittarit ja muuttajat

Tutkielman kyselyssä (liite 3) käytettiin kahta Likert-asteikollista mittaria. Likert-asteikko on järjestysasteikollinen asteikko, joka sopii hyvin tutkimuksen asteikoksi, kun kyselyyn vastaaja itse arvioi omaa näkemystään väittämiin liittyen (Metsämuuronen 2009, 70–71). Perheen toimivuutta mitattiin alun perin Lasky ym. (1985) kehittämällä perhedynamiikkamittarilla (Family Dynamics Measure, FDM). Mittari on kehitetty nykyiseen muotoonsa (FDM II) 1990-luvulla, alkuperäiseen tutkijaryhmään kuuluneen Marjorie Whiten johdolla. Kyselyä on käytetty usein ja todettu hyvin toimivaksi aiemmissa tutkimuksissa (muun muassa Tomlinson ym. 1990, Hall ym. 1994, White ym. 2003, White ym. 2010). Kansainvälisen perhetutkimuksen yhteydessä mittari on käännetty suomeksi (White & Elander 1992). Suomenkielinen FDM II -mittaria on myös havaittu toimivaksi (muun muassa Paavilainen 1998, Paavilainen ym. 2001, Tamminen 2004, Kanervisto 2007). Mittarilla mitataan kuutta eri perhedynamiikkaan ulottuvuutta, mitkä perustuvat Barnhillin teoriaan perheen toimivuudesta (Barnhill, 1979). Perheteorian kahta ulottuvuutta: ”selkeä–epäselvä havainnointi” ja selkeä–epäselvät sukupolvien väliset rajat” on jätetty pois FDM II -mittarista, koska väittämien laatiminen näille ulottuvuuksille oli hankalaa (Lasky ym. 1985). FDM II -mittarissa on 66 väittämää (kuusiportainen Likert-asteikko: 6=ehdottomasti samaa mieltä – 1=ehdottomasti eri mieltä), jossa Likert asteikko 1 tarkoittaa huonoa ja 6 parasta mahdollista perhedynamiikkaa (White 2008). Kirjallinen lupa mittarin käytölle saatiin mittarin kehittäjältä, professori Marjorie Whitelta.

Parisuhdetyytyväisyyttä mitattiin RAS (Relationship Assessment Scale) -mittarilla. RAS-mittari valittiin sen yleisluonteen takia, mittari sopii käytettäväksi aviopuolisille, avopuolisille ja läheisissä parisuhteessa oleville (Hendrick 1988, Vaughn & Matyastik 1999, Renshaw ym. 2010). Mittari on myös havaittu toimivaksi (Rubia 2015, Maroufizadeh ym. 2018). Mittari koostuu seitsemästä väittämästä (viisiportainen Likert-asteikko), joiden perusteella lasketaan parisuhdetyytyväisyydelle keskiarvo. Koska mittarista ei löytynyt suomenkielistä versiota, käännettiin mittari ISPOR-menetelmää noudattaen (liite 4) (Wild 2005). Kirjallinen lupa mittarin käytölle ja käännöstyölle saatiin mittarin kehittäjältä, professori Susan Hendrickiltä.

Taustatekijöinä selvitettiin vastaajien ikä, siviilisäätty, parisuhteen yhdessäoloaika, aika edellisestä erosta, alle 18 vuotiaiden lasten lukumäärä (omien lasten, molempien vanhempien aikaisempien lasten sekä yhteisten lasten lukumääriä) sekä koulutustaso. Taustatekijät valittiin Stepping-hankkeen työntekijöiden ja Supli:n toimitusjohtajan asiantuntijuuteen perustuen.

4.3 Aineiston analyysi

Aineisto analysoitiin tilastollisesti IBM SPSS Statistic 25 Windowsin -tilastollisella tietojenkäsittelyohjelmalla. Aineiston analyysissä käytettiin sekä kuvailevia että korrelaatioita tutkivia menetelmiä (Burns & Grove 2009, 246–247). Uusperhedynamiikkaa ja parisuhdetyytyväisyyttä kuvailtiin frekvenssi-, prosentiosuuksien ja keskiarvosummamuuttujien avulla (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 160).

FDM II -mittarin ulottuvuuksista muodostettiin kuusi summamuuttujaa, mittarin kehittäjän Marjorie Whiten ohjeiden mukaisesti. Ohjeiden mukaisesti ei ollut mielekästä laskea kokonaiskeskiarvoa kaikille väittämille tai vertailla summamuuttujien kokonaisarvoja, koska summamuuttujien väittämien määrä vaihteli 9–13 väittämään. Sen sijaan summamuuttujille laskettuja keskiarvoja oli mahdollista vertailla toisiinsa ja tulokset olivat näin ollen tulkittavissa (White 2008). Seitsemäs summamuuttuja muodostettiin RAS-mittarin ulottuvuuksista (Hendrick 1988). Keskiarvosummamuuttujien sisäistä johdonmukaisuutta testattiin Cronbachin alfakertoimella. Yhden keskiarvosummamuuttujan Cronbachin alfa arvo jäi alle 0,6, yksilöityminen 0,554. Tarkasteltaessa tarkemmin kyseisen summamuuttujan osioiden variansseja huomattiin, että erityisesti yhden muuttujan varianssiarvot olivat matalat. Muuttuja päätettiin jättää pois, ettei se vaikuttaisi negatiivisesti mittarin reliabiliteettiin. (Taulukko 2) (Metsämuuronen 2009, 78–79.) Yksilöitymisen-summamuuttujasta jätettiin pois FDM II -mittarin 65. kysymys (”Selvitän asiat itsekseni”).

Taulukko 2. Aineiston keskiarvosummamuuttujien Cronbachin alfakertoimet.

SUMMAMUUTTUJA	CRONBACHIN ALFA
Yhteenkuuluvuus	0,904
Tyytyväisyys	0,899
Kommunikaatio	0,899
Roolivastaavuus	0,885
Pysyvyys	0,817
Joustavuus	0,763
Yksilöityminen	0,653 (alkuperäinen arvo: 0,554)

Keskiarvosummamuuttujien jakaumien epäsymmetrisyyden (ks. liite 5) ja osittain pienten ryhmäkokojen takia, valittiin taustatekijöiden ja keskiarvosummamuuttujien tarkasteluun nonparametriset testit. Vain keskiarvosummamuuttujan joustavuus-jakauma noudatti likimain normaalijakaumaa. Kahden ryhmän keskiarvoja vertailtiin Mann-Whitney U -testillä ja useamman kun kahden ryhmän keskiarvoja vertailtiin toisiinsa Kruskal-Wallis-testillä (Metsämuuronen 2009, 1102-1103, 1115). Spearmanin korrelaatiokertoimella tutkittiin uusperheen parisuhdeytytyvyyden yhteyttä perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin, mikä sopii menetelmäksi käytettäessä järjestysasteikollista mittaria (Valli 2015, 36). Merkkinä erittäin korkeasta korrelaatiosta pidettiin 0.8–1.0, korkeana 0.6–0.8 ja kohtuullisena 0.4–0.6 välisiä arvoja (Metsämuuronen 2009, 371). Tilastollisesti merkitseväna tasona pidettiin tutkielmassa $p < 0.05$ (Burns & Grove 2009, 459).

Taustamuuttujista ”ikä”, ”siviilisääty”, ”nykyisen parisuhteen yhdessäolo aika vuosina”, ”aikaa edellisestä erosta vuosina” ja lasten luvut luokiteltiin uudelleen. ”Ikä” -taustamuuttujaa luokiteltiin uudelleen mukailen Tilastokeskuksen (2019) ”Perheet” ikäluokkia. Tilastokeskus käyttää perheiden tilastoissaan viiden vuoden ryhmittelyä (25–29, 30–34, 35–39 jne.). Aineistossa yhdistettiin alle 30 vuotiaat mukaan 30–34 luokkaan ja yli 50 vuotiaat yhdistettiin 45–49 ikäluokkaan, jotta kaikissa luokissa oli vähintään 30 havaintoyksikköä. Siviilisäädyn kahta ryhmää yhdistettiin pienen ryhmäkoon takia, ”asumuserossa” ja ”jokin muu” yhdistettiin yhdeksi ryhmäksi. ”Nykyisen parisuhteen yhdessäolo aika vuosina” -taustamuuttujaa luokiteltiin uudelleen noudattaen uusperheen kehitysvaihteita (Malinen & Larkela 2011, 47–49.) ”Aikaa edellisestä erosta vuosina” -taustamuuttujaa luokiteltiin uudelleen noudattaen samaa jakoa, kun ”nykyisen parisuhteen yhdessäolo aika vuosina” -taustamuuttujan kanssa. Uusperheen lasten luvut (omat lapset, kumppanin lapset ja yhteiset lapset) luokiteltiin jokainen uudelleen kahteen eri ryhmää, ensimmäiseen ryhmään kuuluivat vastaajat, joilla ei ollut lapsia ja toiseen ryhmään kuuluivat vastaajat, joilla oli yksi tai enemmän lapsi/lapsia.

5 TULOKSET

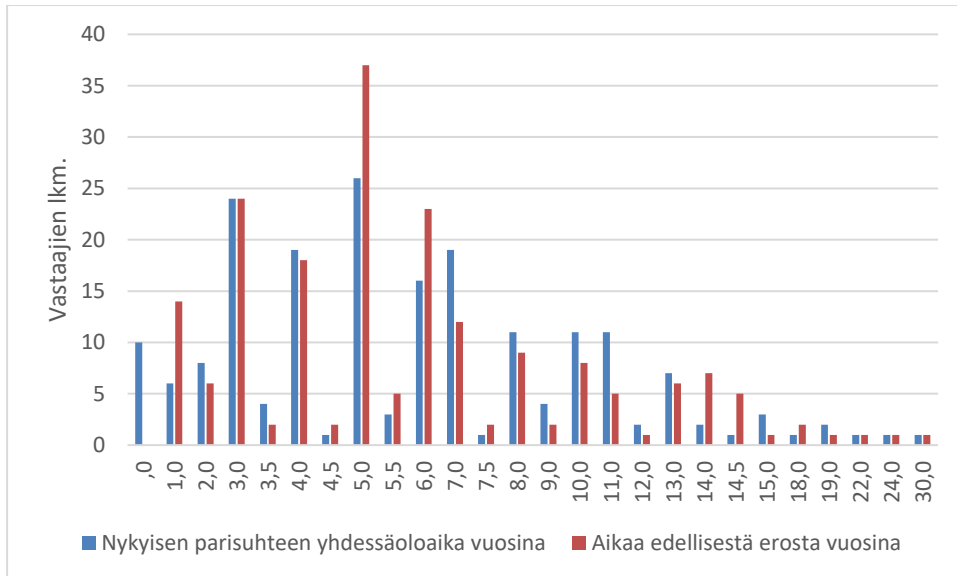
5.1 Vastaajien taustatiedot

Kyselyyn vastasi 195 uusperheen vanhempaa. Pääosa tutkimukseen osallistuneista oli naisia 172 (88 %). Suurin osa vastaajista (63 %) oli suorittanut yliopisto-, korkeakoulu- tai ammatti-korkeakoulu-tutkinnon. Kyselyyn vastanneiden keski-ikä oli 38 vuotta, nuorin vastaaja oli 26-vuotias ja vanhin 66-vuotias. Kyselyyn vastanneiden uusperheiden vanhempien tarkemmat taustatiedot löytyvät taulukosta 3.

Taulukko 3. Uusperheen vanhempien taustatiedot (n=195).

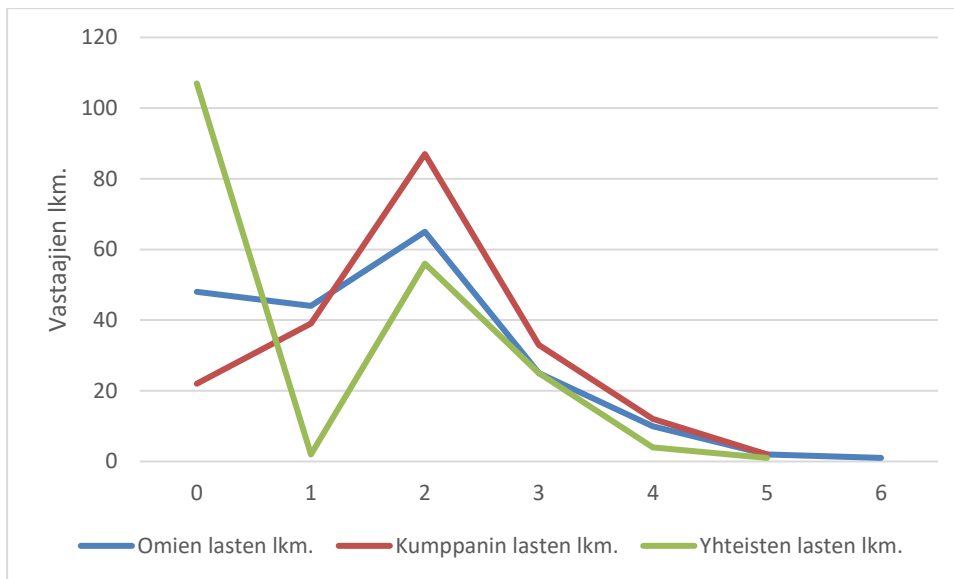
Taustatiedot		Lukumäärä (n)	Prosentti (%)	
Sukupuoli	Mies	23	11,8	
	Nainen	172	88,2	
Ikä	≤ 34 vuotta	52	26,7	
	35–39 vuotta	63	32,3	
	40–44 vuotta	50	25,6	
	≥ 45 vuotta	30	15,4	
Koulutus	Yliopisto/korkeakoulututkinto	56	28,7	
	Ammattikorkeakoulututkinto	68	34,9	
	Opistoasteen ammattitutkinto	39	20,0	
	Koulutason ammattitutkinto	26	13,3	
	Ylioppilastutkinto	4	2,1	
	Perus-/keski-/kansakoulu	2	1,0	
Siviilisäätö	Avoliitto	87	44,6	
	Avoliitto	97	49,7	
	Asumuserossa/ jokin muu	11	5,6	
Nykyisen parisuhteen kesto	≤ 3 vuotta	64	32,8	
	> 3–6 vuotta	79	40,5	
	> 6 vuotta	52	26,7	
Aikaa erosta	≤ 3 vuotta	48	24,6	
	> 3–6 vuotta	69	35,3	
	> 6 vuotta	78	40,0	
Lasten lukumäärä	Omien lasten lukumäärä	0	48	24,6
		1	44	22,6
		2	65	33,6
		3 tai >	38	19,5
	Kumppanin lasten lukumäärä	0	22	11,3
		1	39	20,0
		2	87	44,6
		3 tai >	47	24,1
	Yhteisten lasten lukumäärä	0	107	54,9
		1	58	29,7
		2	25	12,8
		3 tai >	5	2,6

Vastaajista avoliitossa oli 87 (44 %) ja avioliitossa 97 (49 %). Nykyinen parisuhde oli kestänyt 64 (33 %) vastaajalla kolme vuotta tai vähemmän, kolmesta vuodesta kuuteen vuoteen parisuhteessa olleita oli 79 (40 %) ja yli kuusi vuotta 52 (27 %). Nykyisen parisuhteen yhdessäoloajan keskiarvo oli noin viisi vuotta ja erosta oli keskimäärin noin kuusi ja puoli vuotta. Suurin osa vastaajien nykyisen parisuhteen kestosta sekä aika edellisestä erosta ajoittuvat kymmenen vuoden sisään (kuvio 5).

Kuvio 5. Vastaajien nykyisen suhteen yhdessäoloaika sekä aika edellisestä erosta.

Vastanneilla henkilöillä 48 (25 %) ei ollut omia lapsia ja 22 (11 %) henkilön kumppanilla ei ollut lapsia ennestään. Yhteisten lasten osuus kaikista lapsista oli noin 15 prosenttia ja 45 prosentissa perheissä oli yhteinen lapsi/lapsia. Omien lasten keskimääräinen lukumäärä oli 1,6, kumppanin lasten 1,9 ja yhteisten lasten 0,6. Lapsia perheillä oli yhteensä 800 ja yhden perheen lasten keskiarvo oli näin ollen 4,1. (Kuvio 6.)

Kuvio 6. Uusperheiden lasten lukumäärä.

5.2 Vastaajien kuvaus perhedynamiikasta

Perhedynamiikkaa mitattiin 66 väittämällä, joista muodostettiin kuusi osa-alueita: joustavuus, viestintä, pysyvyys, roolivastaavuus, yhteenkuuluvuus ja yksilöityminen. Kaikkien väittämien vastausprosentti oli 100 prosenttia (n=195). Joustavuus perheissä näyttäytyi tämän aineiston mukaan melko toimivaksi. Ystävien vierailut eivät häirinneet perhettä (4,83), perheen toimintoja oli mahdollista muuttaa (4,71), mikäli asiat menisivät huonosti, oli mahdollista kokeilla eri tapoja niiden hoitamiseen (4,23) ja oli helppo muuttaa suunnitelmia (4,02). Useat kokivat myös, että säännöistä joustettiin hyvin vastaajien vuoksi (4,24). Kolmen väittämän keskiarvot olivat hieman heikommat. Jokapäiväiset rutiinit missä haluttiin pysyä (3,41) ja mitä harvoin vaihdettiin (3,22) heikensivät joustavuutta. Myös kokemus, että on tärkeä tehdä asiat oikein (2,47), heikensi joustavuutta. (Taulukko 4.) Kaikkien väittämien keskiarvoksi tuli 3,9, mikä oli matalin keskiarvo perhedynamiikan osa-alueiden kesken.

Taulukko 4. Perhedynamiikan joustavuuden osa-alueen yksittäisten väittämien tulokset (asteikko 1–6).

Joustavuus	N	Ka	Sd
Ystävien vierailut eivät häiritse perhettämme.	195	4,83	1,319
Perheen toimintoja voidaan muuttaa.	195	4,71	,979
Säännöistä ei jousteta minun vuokseni. *	195	4,24	1,247
Kun asiat menevät huonosti, kokeilemme eri tapoja hoitaa niitä.	195	4,23	1,265
On helppo muuttaa suunnitelmia.	195	4,02	1,180
Koen, että perheen sääntöjä on vaikea muuttaa. *	195	3,95	1,281
Tehtyä päätöstä yhteisistä asioista on vaikea muuttaa. *	195	3,85	1,105
Pitäydyn jokapäiväisissä rutineissani. *	195	3,41	1,238
Vaihdan päivittäisiä rutineita harvoin. *	195	3,22	1,246
On tärkeä tehdä asiat oikein. *	195	2,47	,981

* Käänteinen pisteytys.

Aineiston mukaan uusperheiden viestintä osoittautui melko hyväksi. Osa-alueen jokaisen väittämän keskiarvo oli yli 4,0. Vastajat osasivat hyvin nähdä, milloin joku perheenjäsenistä oli poissa toltaan (5,14). Puhuminen koettiin olevan avuksi (5,02) ja puhuttaessa, joku kuunteli mitä oli sanottavana (4,76). Mikäli ei ymmärtänyt mitä muut tarkoittivat, kysyttiin (4,49) ja tärkeistä asioista keskusteltiin tarpeeksi (4,36). Ei myöskään koettu ristiriitaisuutta viestinnän suhteen tai, että jotkut sanovat yhtä ja tarkoittavat toista (4,01). Käänteiset kysymykset vahvistivat edellä mainittujen väittämien tuloksia. (Taulukko 5.) Viestinnän osa-alueen keskiarvo oli 4,5.

Taulukko 5. Perhedynamiikan viestinnän osa-alueen yksittäisten väittämien tulokset (asteikko 1–6).

Viestintä	N	Ka	Sd
Näen päältä, milloin perheenjäsenet ovat poissa tolta.	195	5,14	,847
Puhuminen ei mielestäni auta ollenkaan. *	195	5,02	1,362
Puhuessani joku kuuntelee mitä sanottavaa minulla on.	195	4,76	1,187
Kysymme, kun emme tiedä mitä muut tarkoittavat.	195	4,49	1,086
Tärkeistä asioita puhutaan tarpeeksi.	195	4,36	1,413
Väärinkäsityksen sattuessa puhumme asiasta kunnes se selviää.	195	4,32	1,215
Ongelmistani puhuminen sekoittaa asioita entisestään. *	195	4,27	1,513
Tärkeistä asioista ei mielestäni puhuta. *	195	4,26	1,610
Minun on vaikea sanoa mitä tarkoitan. *	195	4,26	1,428
Vältämme ongelmista puhumista. *	195	4,25	1,385
Koen, että jotkut sanovat yhtä ja tarkoittavat toista. *	195	4,01	1,489

* Käänteinen pisteytys.

Pysyvyyden osa-alue osoittautui myös vastaajien kesken melko hyväksi. Tiedettiin miten tavoittaa perheenjäsenet tarvittaessa (5,42) sekä koettiin tärkeäksi tietää, missä perheenjäsenet ovat (5,1). Vastajat uskoivat, että selviävät vaikka asiat menisivätkin huonosti (4,75) ja luotet-

tiin tapaan, jolla perheen rahoja käytettiin (4,65). Tiedettiin myös mitä odottaa muilta perheenjäseniltä (4,36), seuraavalta päivältä (4,36) ja päivästä toiseen (4,31). (Taulukko 6.) Pysyvyyden osa-alueen keskiarvo oli 4,5.

Taulukko 6. Perhedynamiikan pysyvyyden osa-alueen yksittäisten väittämien tulokset (asteikko 1–6).

Pysyvyys	N	Ka	Sd
Tiedämme, kuinka tavoitamme perheenjäsenet, jos siihen on tarve.	195	5,42	,804
On tärkeää tietää, missä perheenjäsenet ovat.	195	5,10	,867
Tiedän, että selviämme kun asiat menevät huonosti.	195	4,75	1,062
En voi luottaa tapaan, jolla perheen rahat käytetään. *	195	4,65	1,390
Tiedän mitä odottaa muilta perheenjäseniltä.	195	4,36	1,119
En tiedä mitä odottaa seuraavalta päivältä. *	195	4,36	1,322
Tiedän mitä odottaa päivästä toiseen.	195	4,31	1,120
Näyttää siltä, että jokin menee aina pieleen. *	195	4,09	1,498
Ongelman ilmantuessa kaikki tuntuu kaatuvan päälle. *	195	3,58	1,463

* Käänteinen pisteytys.

Aineiston uusperheissä vanhempien rooli osoittautui melko selkeäksi ja toimivaksi. Suhteet toisiin osapuoliin osoittautui hyväksi (4,76), eikä muut odottaneet vastaajan käyttäytymään tavoilla, joita hän ei hyväksyisi (4,66). Uusperheen vanhemmat olivat yleisesti tyytyväisiä tapaan, jolla työt tehtiin perheissä (4,21) sekä perheen tehtävien jakoon (4,15). Vaikkakin oli muistutettava toisia tekemään tehtävänsä (2,29) ja koettiin, että tehtiin enemmän kun oman osuutensa töistä (3,27). (Taulukko 7.) Roolivastaavuuden osa-alueen keskiarvo oli 4,0.

Taulukko 7. Perhedynamiikan roolivastaavuuden osa-alueen yksittäisten väittämien tulokset (asteikko 1–6).

Roolivastaavuus	N	Ka	Sd
Suhteemme toinen toistemme kanssa toimii hyvin.	195	4,76	1,063
Muut odottavat minun käyttäytyvän tavoilla, joita en hyväksy. *	195	4,66	1,256
Saan aina kurjimmat tehtävät. *	195	4,54	1,248
En pidä töistä, joita joudun tekemään. *	195	4,30	1,114
Meille sopii, että työt tehdään eri tavoin.	195	4,27	1,071
Osuuteni perheen töistä on oikein.	195	4,21	1,197
Olen tyytyväinen tapaan, jolla työt tehdään.	195	4,21	1,188
Olemme tyytyväisiä perheen tehtävien jakoon.	195	4,15	1,330
Koen, että en saa tarpeeksi apua kotitöissä	195	3,98	1,629
Toiset tarjoutuvat auttamaan minua tehtävissäni.	195	3,78	1,314
Koen, että teen enemmän kun oman osuuteni töistä. *	195	3,27	1,499
Minun on muistutettava toisia tekemään tehtävänsä. *	195	2,29	1,122

* Käänteinen pisteytys.

Yhteenkuuluvuuden osa-alueen väittämien keskiarvot olivat hyvät. Erityisen tärkeäksi yhteenkuuluvuudelle osoittautui muista huolehtiminen (5,58), läheisyys toisen kanssa (5,45) sekä koettiin, että joku välitti (5,38). Vastaajien mielestä, mikäli koki itsensä alakuloiseksi, sai hyvin lohtua muilta (4,57), yksinäiseksi ei koettu itseään juurikaan (4,54) tai ulkopuoliseksi (4,20).

Vastaajien keskuudessa kokemus yhteishengestä oli melko hyvä (4,16). (Taulukko 8.) Yhteenkuuluvuuden kaikkien väittämien keskiarvo oli 4,8, mikä oli perhedynamiikan osa-alueiden korkein keskiarvo.

Taulukko 8. Perhedynamiikan yhteenkuuluvuuden osa-alueen yksittäisten väittämien tulokset (asteikko 1–6).

Yhteenkuuluvuus	N	Ka	Sd
Huolehdin muista.	195	5,58	,632
En ole läheinen kenenkään kanssa. *	195	5,45	,892
Tunnen, että joku välittää minusta.	195	5,38	,930
Koen, että kukaan ei välitä minusta. *	195	5,14	1,138
Olemme läheisiä toisillemme.	195	5,13	1,162
Kun olen alakuloinen, joku lohduttaa minua.	195	4,57	1,365
Olen yksin. *	195	4,56	1,496
Tunnelma on lämmin.	195	4,55	1,236
Pidän tunteet sisälläni. *	195	4,23	1,370
Tunnen itseni ulkopuoliseksi. *	195	4,20	1,581
Tunnen yhteishengen vallitsevan.	195	4,16	1,381

*Käänteinen pisteytys.

Uusperheen vanhemmilla oli aineiston mukaan hyvä käsitys omasta itsestään ja rajoistaan. Vastaajilla oli ikiomia tavaroita (5,38) sekä kotona oma paikka niille (5,35). Heillä oli lupa omiin mielipiteisiin (5,30) ja osasivat pitää puoliaan (5,09). Vastaajat ajattelivat, ettei kaikkien tarvitse olla samanlaisia (4,68) tai ajatella samalla tavalla (4,32). Tulosten mukaan vastaajat osasivat ilmaista muille mitä halusivat (4,67) ja itsenäisiä päätöksiä pystyttiin tekemään kohtalaisesti (4,43). Hieman heikommaksi koettiin asioiden tekemisen, joihin kukaan ei ollut antanut suostumusta (3,67). (Taulukko 9.) Yksilöitymisen osa-alueen keskiarvo oli 4,7 ja toiseksi korkein perhedynamiikan osa-alueen keskiarvo.

Taulukko 9. Perhedynamiikan yksilöitymisen osa-alueen yksittäisten väittämien tulokset (asteikko 1–6).

Yksilöityminen	N	Ka	Sd
Minulla on ikiomia tavaroita, jotka ovat ainoastaan minua varten.	195	5,38	,985
Minulla on kotona paikka omille tavaroilleni.	195	5,35	,938
Minulla on lupa omiin mielipiteisiin.	195	5,30	,976
Pidän puoliani.	195	5,09	,926
Minun odotetaan pitävän samasta ruuasta kuin kaikki muutkin. *	195	4,70	1,353
Mielestäni me kaikki olemme samanlaisia. *	195	4,68	1,248
Ilmaisen toisille mitä haluan.	195	4,67	,933
Teen itse päätökseni.	195	4,43	1,074
Annan muiden päättää asioista puolestani. *	195	4,41	1,165
On tärkeää, että me kaikki ajattelemme samalla tavalla. *	195	4,32	1,047
Minulla on paikka, jossa voin olla yksin.	195	3,89	1,613
En tee asioita, joihin kukaan ei ole antanut suostumusta. *	195	3,67	1,361

* Käänteinen pisteytys.

Tarkasteltaessa taustatekijöiden yhteyksiä perhedynamiikan-keskiarvosummamuuttujiin, nousi aineistossa yksitoista keskimääräisesti tilastollisesti merkitsevä poikkeavuutta ryhmien välillä (taulukko 10). Siviilisäädyltä oli merkitystä joustavuuteen ($p=0,006$). Avoliitossa ($n=87$ Ka 3,91) ja avioliitossa ($n=97$ Ka 3,95) olevien keskiarvojen kesken, ei ollut juurikaan eroa joustavuudessa. Asumuserossa tai jokin muu vaihtoehto ($n=11$, Ka 3,23) -luokan keskiarvo poikkesi aiemmista.

Taulukko 10. Taustatekijöiden yhteys perhedynamiikka-keskiarvosummamuuttujiin.

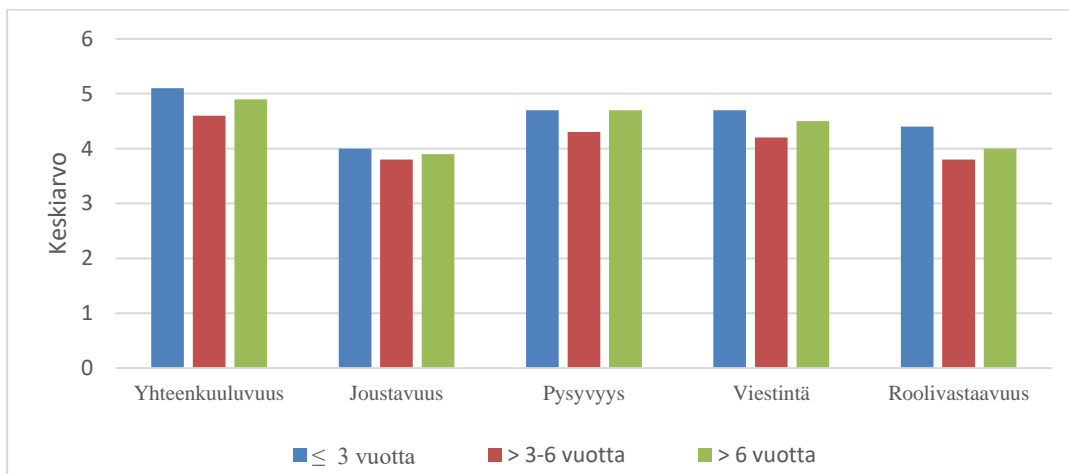
Taustamuuttujat	Keskiarvosummamuuttuja					
	Yksilöityminen p-arvo	Yhteenkuuluvuus p-arvo	Joustavuus p-arvo	Pysyvyys p-arvo	Kommunikaatio p-arvo	Roolivastavuus p-arvo
Sukupuoli	,658 ¹	,720 ¹	,666 ¹	,883 ¹	,733 ¹	,858 ¹
Ikä (lk.)	,366 ²	,386 ²	,403	,923 ²	,545 ²	,803 ²
Koulutus	,698 ²	,526 ²	,304	,412 ²	,680 ²	,832 ²
Siviilisäätty	,337 ²	,609 ²	,006	,272 ²	,263 ²	,775 ²
Nykyisen suhteen aika (lk.)	,444 ²	,006²	,026	,002²	,016²	,000²
Aikaa edellisestä erosta (lk.)	,937 ²	,721 ²	,734	,906 ²	,630 ²	,205 ²
Omat lapset (lk.)	,079 ¹	,028¹	,024¹	,231 ¹	,245 ¹	,076 ¹
Kumppanin lapset (lk.)	,623 ¹	,150 ¹	,035¹	,026¹	,337 ¹	,160 ¹
Yhteiset lapset (lk.)	,081 ¹	,623 ¹	,541 ¹	,018¹	,707 ¹	,917 ¹

¹ Mann-Whitney U -testi

² Kruskal-Wallis-testi

Omien lasten perhekoostumus oli yhteydessä yhteenkuuluvuuteen ($p=0,028$) ja joustavuuteen ($p=0,024$). Ei omia lasten ($n=48$) -luokan yhteenkuuluvuuden keskiarvo oli 4,7 ja omia lasten ($n=147$) -luokan keskiarvo oli 4,9. Vastaavasti joustavuuden keskiarvot olivat ei omia lasten -luokassa 3,7 ja omia lasten -luokassa 3,9. Kumppanin lasten määrässä huomattiin keskimääräiset tilastolliset erot luokkien välillä joustavuudessa ($p=0,035$) ja pysyvyydessä ($p=0,026$). Mikäli perhekoostumukseen ei kuulunut kumppanin puolelta lapsi/lapsia ($n=48$), oli joustavuuden keskiarvo 4,1 ja kun kumppanilla oli lapsi/lapsia ($n=173$), oli keskiarvo 3,9. Pysyvyyden keskiarvot olivat 4,8 kun kumppanilla ei ollut lasta, ja 4,5 kun kumppanilla oli lapsi/lapsia. Yhteisten lasten osuus oli yhteydessä pysyvyyteen ($p=0,018$). Ei yhteisiä lapsia -luokan ($n=107$) pysyvyyden keskiarvo oli 4,4 ja yhteisiä lapsia -luokan ($n=88$) keskiarvo oli 4,6.

Erityisesti nykyisen suhteen kestolla havaittiin useita tilastollisesti merkitseviä eroja ryhmien välillä keskiarvosummamuuttujissa, yhteenkuuluvuus ($p=0,006$), joustavuus ($p=0,026$), pysyvyys ($p=0,002$), viestintä ($p=0,016$) ja roolivastaavuus ($p<0,000$). Kolme tai alle kolme vuotta yhdessä ($n=64$) olleiden henkilöiden yhteenkuuluvuuden keskiarvo oli 5,0, joustavuuden 4,0, pysyvyyden 4,7, viestinnän 4,7 ja roolivastaavuuden 4,4. Yli kolme vuotta, mutta alle kuusi vuotta yhdessä ($n=79$) olleiden yhteenkuuluvuuden keskiarvo oli 4,6, joustavuuden 3,8, pysyvyyden 4,3, viestinnän 4,2 ja roolivastaavuuden 3,8. Yli kuusi vuotta yhdessä ($n=52$) olleiden yhteenkuuluvuuden keskiarvo oli 4,8, joustavuuden 3,9, pysyvyyden 4,7, viestinnän 4,5 ja roolivastaavuuden 4,1. Kaikissa nykyisen suhteen keston tarkastelun kohteena olevissa osioissa, alle kolme vuotta yhdessä olleiden keskiarvot olivat korkeimmat ja niiden, jotka olivat olleet nykyisessä parisuhteessa kolmesta kuuteen vuoteen, heidän keskiarvonsa olivat matalimmat (ks. kuvio 7). Muut taustatekijät eivät poikenneet keskimäärin toisistaan tilastollisesti merkitsevästi.

Kuvio 7. Nykyisen parisuhteen kesto ja perhedynamiikan viiden osa-alueen keskiarvot.

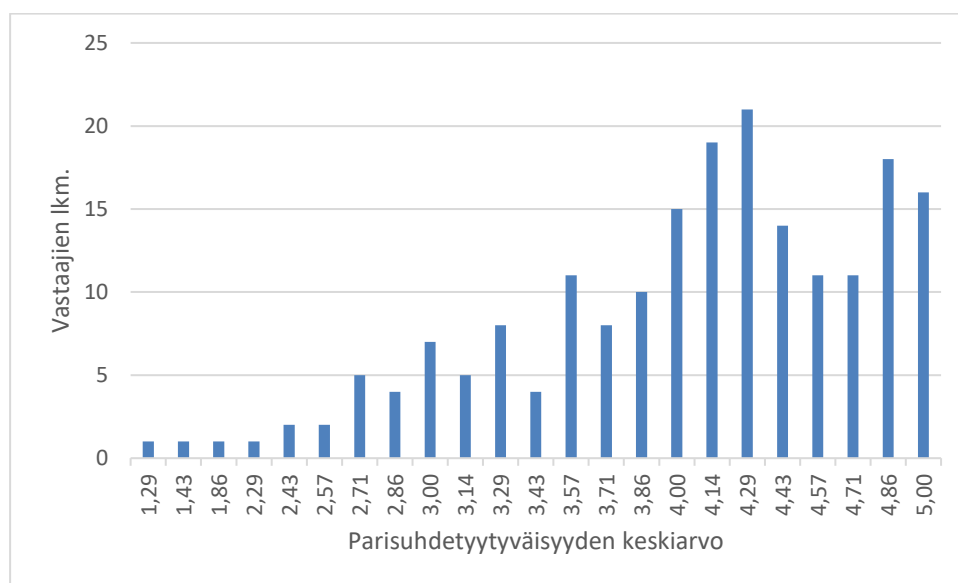
5.3 Vastaajien tyytyväisyys parisuhteeseensa

Vastaajien tyytyväisyyttä parisuhteeseensa arvoitiin seitsemällä väittämällä (asteikko 1–5). Vaikka vastanneiden kesken oli havaittavissa keskimääräisesti ongelmia parisuhteessa ($n=195$, Ka 3,39), oli rakkaus kumppaniin ($n=195$, Ka 4,63) keskeinen tekijä parisuhdetyytyväisyydelle. Vastaajien mielestä nykyinen parisuhde oli vastannut melko hyvin odotuksia ($n=195$, Ka 3,78), myös kumppani oli vastannut tarpeisiin melko hyvin ($n=195$, Ka 4,08). Harvoin toivottiin, ettei olisi aloittanut nykyistä parisuhdetta ($n=195$, Ka 4,19). Vastaajien vertaillen nykyistä parisuhdettaan useimpiin, koettiin oma parisuhde hyväksi ($n=195$, Ka 4,06). (Taulukko 11.)

Taulukko 11. Parisuhdetyytyväisyyden yksittäisten väittämien tulokset (N, keskiarvo, keskihajonta).

Parisuhdetyytyväisyyden yksittäiset väittämät	N	Ka	Sd
Kuinka paljon rakastat kumppaniasi?	195	4,63	,702
Kuinka usein toivot, ettet olisi aloittanut tätä parisuhdetta?	195	4,19	,984
Yleisesti ottaen, kuinka tyytyväinen olet parisuhteeseen?	195	4,10	,849
Kuinka hyvin kumppanisi vastaa tarpeisiisi?	195	4,08	,930
Kuinka hyvä parisuhteenne on verrattuna useimpiin?	195	4,06	,940
Kuinka hyvin parisuhteenne on vastannut odotuksiasi?	195	3,78	1,023
Kuinka paljon parisuhteessanne on ongelmia?	195	3,39	1,071

Parisuhteen väittämille laskettiin yhteinen keskiarvo tarkempaa analyysia varten. Vastaajien kesken nykyisen parisuhdetyytyväisyyden keskiarvo oli 4,0 ja keskihajonta 0,739. Suuri osa, n=125, vastaajien keskiarvoista sijoittuivat 4,0 ja 5,0 väliin. Matalin keskiarvo oli 1,29 ja korkein 5,0. (Kuvio 8.)

Kuvio 8. Vastaajien parisuhdetyytyväisyyden keskiarvojen jakauma.

Tarkasteltaessa taustatekijöiden yhteyksiä parisuhdetyytyväisyyden -keskiarvosummamuuttajaan, nousi aineistosta kahdessa kohdassa keskimääräisesti tilastollinen merkitsevä poikkeavuus ryhmien välillä (taulukko 12). Sukupuolella oli merkitys parisuhdetyytyväisyyteen ($p=0,013$). Miesten tyytyväisyys parisuhteeseen keskiarvo oli 4,4 ja vastaavasti naisten 4,0. Aineiston mukaan nykyisen suhteen kestolla oli merkitystä parisuhdetyytyväisyyteen ($p=0,011$). Vähemmän kun kolme vuotta yhdessä olleiden henkilöiden keskiarvo oli 4,2, enemmän kun

kolme ja alle kuusi vuotta yhdessä olleiden keskiarvo oli 3,9 ja enemmän kun kuusi vuotta yhdessä olleiden keskiarvo oli 4,0

Taulukko 12. Taustatekijöiden yhteys parisuhdetyytyväisyyden -keskiarvosummamuuttujaan.

Taustamuuttujat	Tyytyväisyys p-arvo
Sukupuoli	,013¹
Ikä (lk.)	,181 ²
Koulutus	,750 ²
Siviilisääty	,337 ²
Nykyisen suhteen aika (lk.)	,011²
Aikaa edellisestä erosta (lk.)	,127 ²
Omat lapset (lk.)	,052 ¹
Kumppanin lapset (lk.)	,279 ¹
Yhteiset lapset (lk.)	,264 ¹

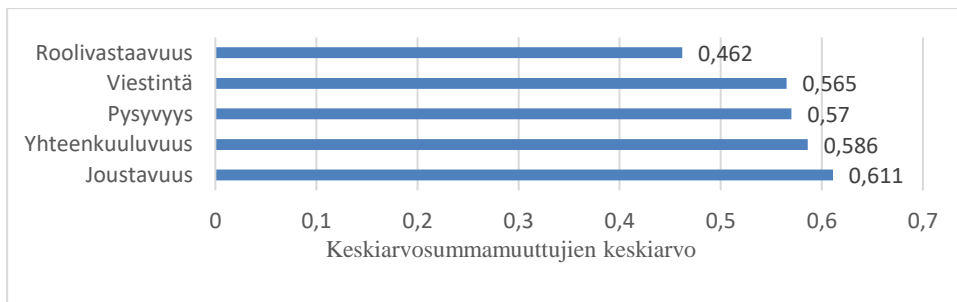
¹ Mann-Whitney U -testi

² Kruskal-Wallis-testi

5.4 Perhedynamiikan osa-alueiden ja parisuhdetyytyväisyyden yhteydet

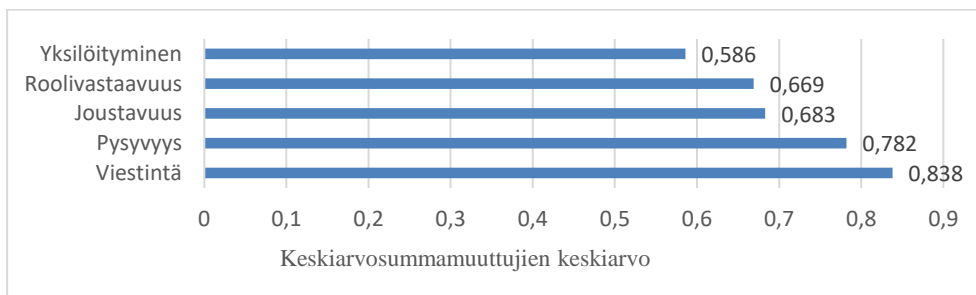
Vertailtaessa perhedynamiikan osatekijöitä toisiinsa, havaittiin jokaisen keskiarvosummamuuttujan välillä yhteyttä muihin keskiarvosummamuuttujiin. Perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujien korrelaatiot sijoittuvat 0,462 ja 0,838 väliin. Useimmat arvot sijoittuvat kohtalaisen ja korkean korrelaation sijoille. Kahden keskiarvosummamuuttujan korrelaatio, yhteenkuuluvuus ja viestinä ($Rho=0,838$, $n=195$, 2-suuntaisen testin $p\text{-arvo}<0,001$), oli erittäin korkea. (Liite 6.)

Yksilöitymisellä oli kaikkien muiden perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujien kanssa positiivinen korrelaatio. Korkein positiivinen korrelaatio yksilöitymisellä oli joustavuuden kanssa ($Rho=0,611$, $n=195$, 2-suuntaisen testin $p\text{-arvo}<0,001$), muut korrelaatiot olivat kohtalaisia. Heikoin positiivinen korrelaatio oli yksilöitymisellä ja roolivastaavuudella ($Rho=0,462$, $n=195$, 2-suuntaisen testin $p\text{-arvo}<0,001$). (Kuvio 9.)

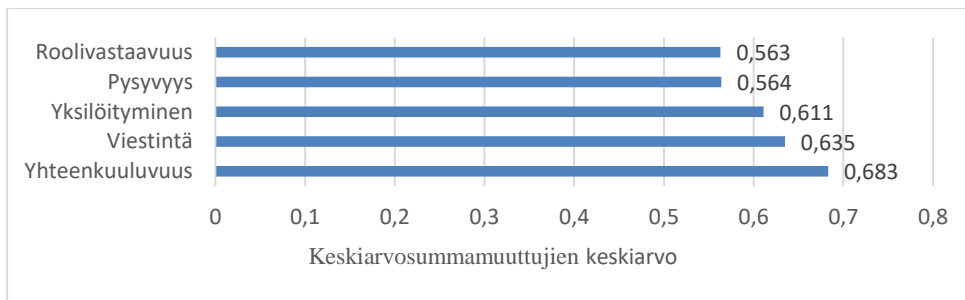
Kuvio 9. Yksilöitymisen yhteys muihin perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin.

Yhteenkuuluvuuden korrelaatio viestinnän ($Rho=0,838$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) kanssa, oli tämän aineiston ainoa korrelaatio, mikä oli erittäin korkea. Yhteenkuuluvuuden korrelaatiot roolivastaavuuden, joustavuuden ja pysyvyyden kanssa olivat korkeat ja vain yhteenkuuluvuuden ja yksilöitymisen korrelaatio ($Rho=0,586$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) jäi kohtalaiseksi. (Kuvio 10.)

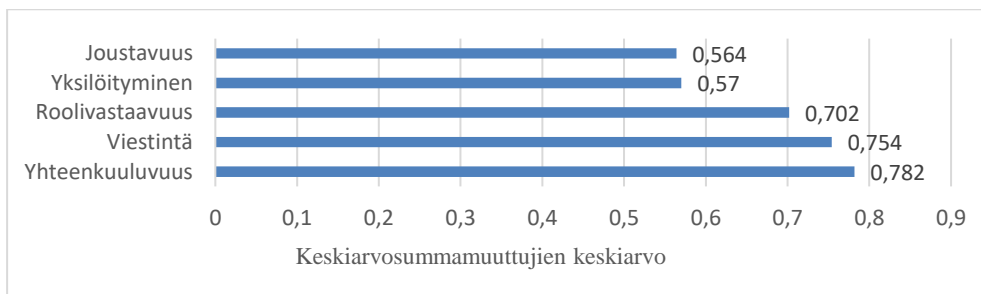
Kuvio 10. Yhteenkuuluvuuden yhteys muihin perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin.

Joustavuuden korrelaatiot muiden perhedynamiikka keskiarvosummamuuttujien kanssa olivat melko tasaiset. Vahvimman ja heikomman korrelaation välillä oli vain 0.12 yksikön ero. Korkein korrelaatio joustavuudella oli yhteenkuuluvuuden kanssa ($Rho=0,683$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$). Roolivastaavuudella ($Rho=0,563$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) ja pysyvyydellä ($Rho=0,564$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) olivat heikoimmat korrelaatiot joustavuuden kanssa, kuitenkin analyysin mukaan kohtalaiset. (Kuvio 11.)

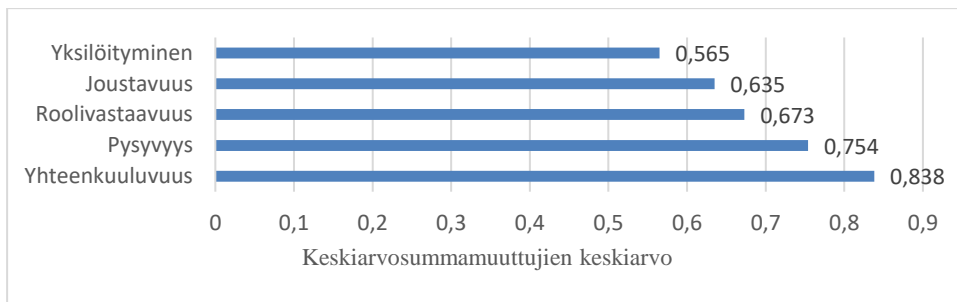
Kuvio 11. Joustavuuden yhteys muihin perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin.

Pysyvyyden korrelaatiot muiden perheen dynamiikan osa-alueiden kanssa jakautuivat kahteen osaan. Pysyvyyden kohtalaiset korrelaatiot joustavuuden ($Rho=0,564$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) ja yksilöitymisen ($Rho=0,7$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) kanssa, erottuivat muista korrelaatiosta. Vahvin korrelaatio pysyvyydellä on yhteenkuuluvuuden kanssa ($Rho=0,782$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$). (Kuvio 12.)

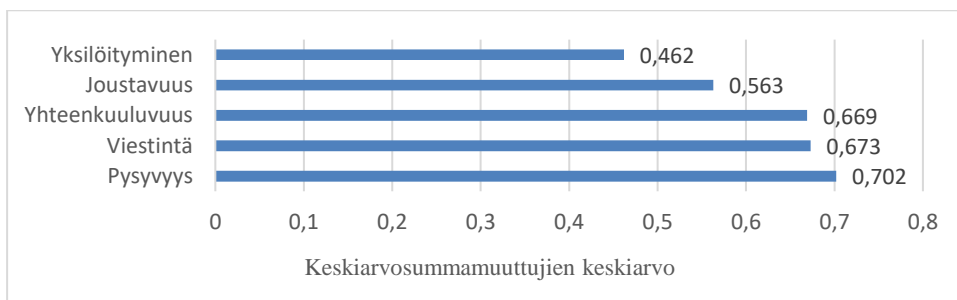
Kuvio 12. Pysyvyyden yhteys muihin perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin.

Niin kun aiemmin on todettu, aineiston vahvin korrelaatio esiintyi viestinnän ja yhteenkuuluvuuden välillä. Korkea korrelaatio viestinnän kanssa havaittiin myös pysyvyyden -keskiarvosummamuuttujan välillä ($Rho=0,754$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$). Viestinnän heikoin korrelaatio oli yksilöitymisen kanssa ($Rho=0,565$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$). Korrelaatioiden ero tässä ryhmässä on suurin, ero heikomman ja vahvimman korrelaation välillä on 0,273 yksikköä. (Kuvio 13.)

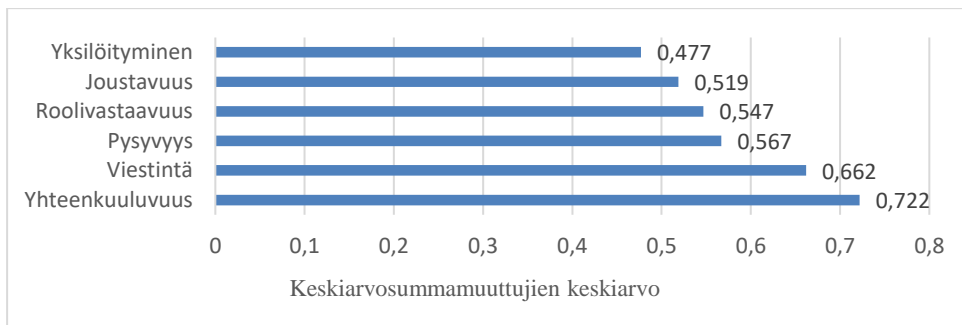
Kuvio 13. Viestinnän yhteys muihin perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin.

Roolivastaavuuden korrelaatio oli korkein pysyvyyden ($Rho=0,702$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) kanssa. Analyysin heikoin korrelaatio havaittiin roolivastaavuuden ja yksilöitymisen välillä ($Rho=0,462$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$). Vastaajien kesken, selkeä kuva omasta roolistaan oli vain kohtaisesti yhteydessä yksilön omaan identiteettiin ja kuvaan omista vastuualueistaan. (Kuvio 14.)

Kuvio 14. Roolivastaavuuden yhteys muihin perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujiin.

Parisuhdetyytyväisyys oli yhteydessä kohtalaisesti tai korkeasti jokaiseen perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujaan. Yksilöitymisen ($Rho=0,477$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$), joustavuuden ($Rho=0,519$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$), roolivastaavuuden ($Rho=0,547$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) ja pysyvyyden ($Rho=0,567$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) yhteydet parisuhdetyytyväisyyteen olivat kohtalaiset. Vahvimmat yhteydet parisuhdetyytyväisyys muodosti viestinnän ($Rho=0,662$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) ja yhteenkuuluvuuden ($Rho=0,722$, $n=195$, 2-suuntaisen testin p -arvo $<0,001$) osa-alueiden kanssa. (Kuvio 15.)

Kuvio 15. Parisuhdetyytyväisyyden yhteydet perhedynamiikan keskiarvosummamuuttujien kanssa.

5.5 Yhteenveto tuloksista

Uusperheen perhedynamiikka tarkasteltaessa väittämien keskiarvojen avulla voidaan todeta, että joustavuus perheissä oli melko hyvä. Perheen toimintoja oli mahdollista muuttaa tarvittaessa. Uusperheiden viestintä osoittautui hyväksi. Vastajaat osasivat hyvin nähdä, milloin joku perheenjäsenistä oli poissa tolaltaan ja toisten kanssa puhuminen koettiin hyödylliseksi. Pysyvyyden osa-alue osoittautui myös vastaajien kesken hyväksi. Tiedettiin miten tavoittaa perheenjäsenet tarvittaessa sekä koettiin tärkeäksi tietää, missä perheenjäsenet ovat. Vanhempien rooli osoittautui melko selkeäksi. Suhteet toisiin osapuoliin osoittautui hyväksi ja vastaajat kokivat pystyvänsä toimimaan omien tapojen mukaisesti. Yhteenkuuluvuuden osa-alueen väittämien keskiarvot olivat hyvät. Erityisen tärkeäksi yhteenkuuluvuudelle osoittautui muista huolehtiminen. Uusperheen vanhemmilla oli aineiston mukaan melko hyvä käsitys omasta itsestään ja rajoistaan. Vastajaat kokivat, että heillä oli lupa omiin mielipiteisiin ja osasivat pitää puoliaan. Perhedynamiikan osa-alueiden keskiarvot sijoittuivat 3,9–4,8 välille. Matalimman keskiarvon sai joustavuuden osa-alue ja korkeimman keskiarvon sai yhteenkuuluvuuden osa-alue. (Taulukko 13.)

Perhedynamiikan osa-alue	N	Min.	Max.	Ka	Sd
Yhteenkuuluvuus	195	2,27	6,00	4,8140	0,87846
Yksilöityminen	195	3,00	5,92	4,6581	0,52589
Pysyvyys	195	2,33	6,00	4,5128	0,76857
Viestintä	195	1,55	6,00	4,4671	0,94433
Roolivastaavuus	195	1,75	5,58	4,0355	0,84009
Joustavuus	195	2,00	5,80	3,8938	0,67248

Taulukko 13. Perhedynamiikan osa-alueiden tulokset.

Tarkasteltaessa taustatekijöiden yhteyksiä perhedynamiikan -keskiarvosummamuuttujiin, nousi aineistossa yksitoista keskimääräisesti tilastollisesti merkitsevä poikkeavuutta ryhmien välillä. Siviilisäädyltä oli yhteyttä joustavuuteen. Omien lasten perhekoostumus oli yhteydessä yhteenkuuluvuuteen ja joustavuuteen. Kumppanin lasten määrässä huomattiin keskimääräiset tilastolliset erot luokkien välillä joustavuudessa ja pysyvyydessä. Yhteisten lasten osuus oli yhteydessä pysyvyyteen. Erityisesti nykyisen suhteen kestolla havaittiin useita tilastollisesti merkitseviä eroja ryhmien välillä. Nykyisen suhteen kestolla oli merkitystä yhteenkuuluvuuteen, joustavuuteen, pysyvyyteen, viestintään ja roolivastaavuuteen. Kaikissa nykyisen suhteen keston tarkastelun kohteena olleissa osa-alueissa, alle kolme vuotta yhdessä olleiden vastaajien perhedynamiikan osa-alueiden keskiarvot olivat korkeimmat ja kolmesta kuuteen vuoteen yhdessä olleiden vastaajien keskiarvot olivat matalimmat.

Vastaajat olivat yleisesti hyvin tyytyväisiä parisuhteeseensa ja parisuhde koettiin hyväksi. Vaikka vastanneiden kesken oli havaittavissa keskimääräisesti ongelmia parisuhteessa, oli rakkaus kumppaniin vahva. Vastaajien mielestä nykyinen parisuhde ja kumppani oli vastannut melko hyvin odotuksia. Harvoin toivottiin, ettei olisi aloittanut nykyistä parisuhdetta. Nykyisen parisuhdetyytyväisyyden kokonaiskeskiarvo oli 4,0 (asteikko 1–5).

Tarkasteltaessa taustatekijöiden yhteyksiä parisuhdetyytyväisyyden -keskiarvosummamuuttajaan, nousi aineistosta kahdessa kohdassa keskimääräisesti tilastollinen merkitsevä poikkeavuus ryhmien välillä. Sukupuolella oli merkitys parisuhdetyytyväisyyteen, miehet olivat naisia tyytyväisempiä. Nykyisen suhteen kestolla oli merkitystä parisuhdetyytyväisyyteen. Matalin parisuhdetyytyväisyyden keskiarvo ajoittui kolme ja kuusi vuotta yhdessä olleiden luokkaan.

Perhedynamiikan jokaisen keskiarvosummamuuttujan osoitettiin olevan yhteydessä toisiinsa. Perhedynamiikan kaikkien keskiarvosummamuuttujien korrelaatiot sijoittuvat 0,462 ja 0,838 välille. Useimmat korrelaatiot olivat kohtalaiset tai korkeat. Korkea tai erittäin korkea korrelaatio esiintyi seuraavien keskiarvosummamuuttujien välillä:

Korkea korrelaatio (Rho: 0.6–0.8):

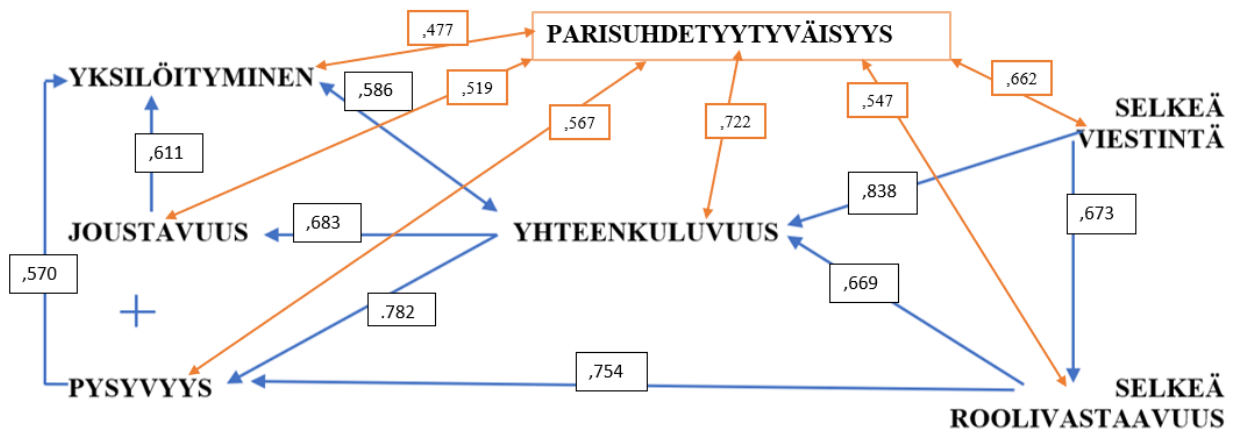
✓ Yksilöityminen ja joustavuus

- ✓ Joustavuus ja viestintä
- ✓ Viestintä ja pysyvyys
- ✓ Pysyvyys ja yhteenkuuluvuus
- ✓ Yhteenkuuluvuus ja roolivastaavuus
- ✓ Roolivastaavuus ja viestintä
- ✓ Roolivastaavuus ja pysyvyys
- ✓ Joustavuus ja yhteenkuuluvuus

Erittäin korkea korrelaatio (Rho: 0.8–1.0)

- ✓ Yhteenkuuluvuus-viestintä

Parisuhdetyytyväisyys oli yhteydessä kohtalaisesti tai korkeasti jokaiseen perhedynamiikan osa-alueeseen. Yksilöitymisen, joustavuuden, roolivastaavuuden ja pysyvyyden yhteydet, parisuhdetyytyväisyyteen, olivat kohtalaiset. Vahvimmat yhteydet parisuhdetyytyväisyyteen, muodostivat viestinnän ja yhteenkuuluvuuden osa-alueet. Huomioitavaa on, että osa-alueet ovat yhteydessä toisiinsa myös välillisesti. Esimerkiksi selkeä roolivastaavuus ja yksilöityminen ovat yhteydessä yhteenkuuluvuuden kanssa, mikä taas on vahvasti yhteydessä parisuhdetyytyväisyyteen. Kuviossa 16 on esitelty parisuhdetyytyväisyyden ja perhedynamiikan osa-alueiden yhteydet toisiinsa.

Kuvio16. Keskiarvosummamuuttujien keskinäiset yhteydet, mukaillen Barnhillin terveen perheen mallia (1979).

6 POHDINTA

6.1 Tutkielman keskeisten tulosten tarkastelua

Joustavuus uusperheissä näyttäytyi melko toimivaksi. Joustavuudessa oli tärkeää, että perheen toimintoja oli mahdollista muuttaa, ja mikäli asiat menisivät huonosti, oli mahdollista kokeilla eri tapoja niiden hoitamiseen sekä muuttaa suunnitelmia. Joustavuutta heikensivät jokapäiväiset rutiinit, joita haluttiin noudattaa. Uusperheissä vastaajat kokivat joustavuuden toimivammaksi, mikäli oli omia lapsia tai kumppanilla ei ollut lapsia. Saint-Jacques ym. (2011) ja Ganong ym. (2019) korostavat, että jokainen uusperhe on uniikki ja monen eri tekijän yhteisvaikutuksen tuote, minkä takia tarvitaan joustavuutta. Erityisesti vanhemmuuteen liittyvät tekijät ovat uusperheissä keskeinen haaste (Pace ym. 2015).

Saatujen tulosten mukaan voidaan todeta, että viestinnässä oli tärkeää, että vastaajat tunnistivat, milloin joku perheenjäsen oli poissa tolaltaan. Tällöin puhumisen koettiin olevan avuksi ja sen, että joku kuunteli. Tarvittaessa muiden sanomista selvennettiin kysymällä ja tärkeistä asioista keskusteltiin riittävästi. Aikaisemmat tutkimukset ovat myös osoittaneet sanallisen sekä sanattoman viestinnän tärkeyden uusperheissä. (Kim 2010, Saint-Jacques ym. 2011, Bryant ym. 2013, Malinen 2015, Pace ym. 2015, DeLongis & Zwicker 2017.)

Yhteenkuuluvuus osoittautui toimivimmaksi perhedynamiikan osa-alueeksi uusperheissä. Yhteenkuuluvuudelle oli erityisen tärkeää muista huolehtiminen ja se, että tunsii läheisyyttä jonkun kanssa sekä koettiin, että joku välitti. Yhteenkuuluvuudelle oli myös tärkeää, ettei tuntenut itseään yksinäiseksi tai ulkopuoliseksi. Yhteenkuuluvuuden tunne osoittautui hieman korkeammaksi niillä uusperheen vanhemmilla, joilla oli omia lapsia perheessä. Yhteenkuuluvuuden tärkeys on samansuuntainen aiempien tutkimusten mukaan. Yhteenkuuluvuuden tunne on hyvin keskeinen tekijä uusperheessä. (Favez ym. 2015). Hyväksi koetut koko perheen keskinäiset suhteet vaikuttavat uusperheen toimintaan (Broberg 2010, Slattery ym. 2011).

Tulosten mukaan uusperheen pysyvyyden kokemukselle oli tärkeää, että vastaajat uskoivat selviävänsä mahdollisista haasteista ja luotettiin tapaan, jolla perheen rahoja käytettiin. Pysyvyyden kokemuksesta vahvisti tieto siitä, mitä voidaan odottaa muilta perheenjäseniltä ja arkirytmiltä.

Tulosten mukaan yhteinen lapsi paransi pysyvyyden tunnetta. Pysyvyyden keskiarvo oli myös korkeampi niillä henkilöillä, joiden kumppanilla ei ollut omaa lasta. Tuloksia tukee Bullardin ym. (2010), Kimin (2010) sekä Ivanovan ja Balboan (2019) tutkimukset. Bullardin ym. (2010) tutkimuksen mukaan yhteinen ja tietoinen toiminta edistää uusperheen parisuhteen pysyvyyttä. Kimin (2010) tutkimus osoitti, että mikäli molemmilla puolisoilla on lapsia aiemmasta suhteesta, voi tämä aiheuttaa epäselvyyttä uusperheen vanhemmille omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan ja heikentää uusperheen toimintaa. Ivanovan ja Balboan (2019) tutkimus osoitti taas, että yhteinen lapsi vaikuttaa myönteisesti parisuhteeseen pidemmällä aikavälillä.

Saatujen tulosten mukaan uusperheiden vanhempien roolivastaavuutta edistivät hyvät suhteet toisiin osapuoliin. Keskeistä roolivastaavuudelle oli myös, että muut eivät odottaneet vastaajan käyttäytyvän tavoilla, joita hän ei hyväksyisi. Tyytyväisyys tapaan, jolla työt tehtiin perheissä, sekä perheen tehtävien jako edistivät roolivastaavuutta. Myös aiemmissa tutkimuksissa todettiin, että kannustava vanhemmuus, jossa vältettiin kritisoimasta toisen toimintaa (Schrodt & Braithwaite 2011) ja oltiin tyytyväisiä työnjakoon uusperheissä (Broberg 2010, Murtorinne-Lahtinen 2011), edisti uusperheen toimivuutta.

Yksilöitymisen prosessia vahvisti lupa omiin mielipiteisiin ja kyky pitää puoliaan. Myös näkemys, ettei kaikkien tarvitse olla samanlaisia tai ajatella samalla tavalla, sekä halu ilmaista muille, mitä haluttiin, olivat yksilöitymisen toimintaa edistäviä tekijöitä. Aiemmat tutkimukset puoltavat tuloksia. Halu kääntyä toisen henkilön puoleen (Jensen ym. 2015) ja omien tunteiden sekä mielipiteiden esille tuominen (King & DeLongis 2013, Dainton 2019) edistävät uusperheen vanhempien yksilöitymisen prosessia.

Saatujen tulosten mukaan jokaisen perhedynamiikan osa-alueen osoitettiin olevan yhteydessä toisiinsa, mikä puoltaa systeemiteorian (Dupuis 2010, Jensen ym. 2014) ja Barnhillin (1979) terveen perheen teoriamallin käyttöä tutkielmassa. Perhedynamiikan tuloksissa oli havaittavissa uusperheen kehitysvaiheet (Malinen & Larkela 2011, 47–49, Malinen 2015). Yhteenkuuluvuuden, joustavuuden, pysyvyyden, viestinnän ja roolivastaavuuden perhedynamiikan osa-alueiden keskiarvot olivat korkeimmillaan nykyisen parisuhteen ensimmäisten kolmen vuoden aikana. Matalimmat keskiarvot sijoittuivat luokkaan, joiden nykyinen parisuhde oli kestänyt

vähintään kolme vuotta ja enintään kuusi vuotta. Kuuden vuoden yhdessäolon jälkeen keskiarvot taas hieman nousivat. Sama trendi havaittiin parisuhdetyytyväisyyden keskiarvoissa. Korkeimmaksi arvioivat parisuhdetyytyväisyytensä alle kolme vuotta yhdessä olleet vastaajat ja heikoimmaksi vähintään kolme vuotta ja enintään kuusi vuotta yhdessä olleet vastaajat. Tämä tieto poikkeaa aiemmasta Mireckin ym. (2013) tuloksesta, jonka mukaan uusperheessä parisuhteen pituus ei vaikuttanut parisuhdetyytyväisyyteen.

Yleisesti voidaan todeta, että tulosten mukaan uusperheen parisuhdetyytyväisyys oli hyvä. Vaikka vastanneiden kesken oli havaittavissa keskimääräisesti ongelmia parisuhteessa, oli rakkaus kumppaniin keskeinen parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttava tekijä, mitä Malisenkin (2015) tutkimus tukee. Tulosten mukaan parisuhde oli vastannut melko hyvin odotuksia, ja harvoin toivottiin, ettei olisi aloittanut nykyistä parisuhdetta. Favezin ym. (2015) tutkimus tukee tulosta. Tutkimuksen mukaan uusperheen äideillä oli realistisemmat odotukset uudesta parisuhteesta.

Koulutuksella ei havaittu keskimääräisesti tilastollista merkitsevää poikkeavuutta ryhmien välillä parisuhdetyytyväisyyteen, mikä poikkeaa aiemmasta tutkimustiedosta. Mireckin ym. (2013) tutkimus osoitti, että erityisesti ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden keskuudessa uusperheen parisuhdetyytyväisyys oli korkeampi. Siviilisäädellä (avioliitto tai avoliitto) ei havaittu olevan vaikutusta parisuhdetyytyväisyyteen, mikä saa tukea aiemmasta tutkimuksesta (Slattery ym. 2011). Sukupuolella oli merkitystä parisuhdetyytyväisyyteen. Miehet olivat keskimäärin tyytyväisempiä parisuhteeseensa kuin naiset. Tähän voinee osaltaan vaikuttaa se, että miehen toiminta vaikuttaa selvästi enemmän naisen sopeutumiseen kuin toisin päin (King & DeLongis 2013).

Tuloksissa vahvimmat yhteydet parisuhdetyytyväisyyteen muodostuivat viestinnän ja yhteenkuuluvuuden osa-alueista. Aiemmat tutkimukset tukevat parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavaa viestinnän (Kim 2010, Saint-Jacques ym. 2011, Bryant ym. 2013, Malinen 2015, Pace ym. 2015, DeLongis & Zwicker 2017) ja yhteenkuuluvuuden (Broberg 2010, Bryant ym. 2013, Jensen ym. 2014, Favez ym. 2015) keskeistä roolia.

6.2 Tutkimuksen luotettavuus ja etiikka

6.2.1 Luotettavuuden arviointi

Mittarin luotettavuus on vahvasti yhteydessä tutkimuksen luotettavuuteen. Tutkielmassa käytetyn mittarin luotettavuutta kuvataan mittarin reliabiliteetin avulla. Reliabiliteetti tarkastelee mittarin johdonmukaisuutta kuvata tutkittavaa ilmiötä mittarin pysyvyyden, vastaavuuden ja sisäisen johdonmukaisuuden avulla. Tulosten luotettavuutta arvioitiin sisäisen ja ulkoisen validiteetin avulla. Sisäinen validiteetti perustuu tutkimuksen omaan sisäisen prosessin luotettavuuteen, ja arvioi, onko tutkittu sitä, mitä oli tarkoitus tutkia (Metsämuuronen 2009, 65–67). Ulkoinen validiteetti arvioi tutkimuksen yleistettävyyttä käytäntöön ja väestöön (Metsämuuronen 2009, 65, Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 189).

Mittarin reliabiliteettia arvioitiin sen pysyvyyden sekä sisäisen yhteneväisyyden avulla (Metsämuuronen 2009, 75). Mittarin pysyvyyttä arvoitiin vertaamalla aiempia mittareiden mittauksen tuloksia keskenään (Burns & Grove 2009, 377). Paavilaisen (1998) ja Väänäsen (2013) tutkimuksissa on tutkittu perhedynamiikkaa ja voidaan todeta, että perhedynamiikan osa-alueiden keskiarvot noudattavat samaa linjaa tämän tutkimuksen tulosten kanssa. Väänäsen (2013) tutkimus osoitti myös samoin kun tämä tutkielma, että kaikki perhedynamiikan osa-alueet olivat yhteydessä toisiinsa. Koska RAS-mittaria ei ole aiemmin käytetty suomalaisessa kulttuurissa, sen aiempia tuloksia ei verrattu tämän tutkimuksen tuloksiin. Mittarin sisäistä johdonmukaisuutta arvoitiin Cronbachin alfa-kertoimen avulla. Keskiarvosummamuuttujille laskettiin Cronbachin alfa-kertoimet (taulukko 2), jotka varmistivat kyselyn mittarin sisäisen johdonmukaisuuden (Metsämuuronen 2009, 78, 683–685).

Koska tarkastelun kohteena olivat abstraktit käsitteet, joita tarkasteltiin useamman väittämän ja niistä muodostettujen keskiarvosummamuuttujien avulla, keskiarvosummamuuttujien sisäistä yhteneväisyyttä oli tarkoitus arvioida konfirmatorisella faktorianalyysillä (Polit & Beck 2010, 379.) Konfirmatorinen faktorianalyysi kertoo, missä laajuudessa aiemman mallin tai teorian mukaan muodostettu mittarin rakenne mittaa tarkasteltavaa käsitettä. Konfirmatorista faktorianalyysia ei voitu kuitenkaan suorittaa, koska oletukset eivät täytyneet. Keskiarvosummamuuttujat eivät noudattaneet normaalijakaumaa. (Metsämuuronen 2009, 683–685.)

Sen sijaan mittarin sisältövaliditeettia vahvistavat jo aiemmin käytetyt ja hyväksi havaitut mittarit (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 190). Perhedynamiikkaa arvoitiin FDM II -mittarilla, jota on käytetty laajasti kansainvälisesti (mm. Tomlinson ym. 1990, Hall ym. 1994, White ym. 2003, White ym. 2010) ja kansallisesti (mm. Paavilainen 1998, Paavilainen ym. 2001, Tamminen 2004, Kanervisto 2007). FDM II -mittarin on aikaisemmissa tutkimuksissa osoitettu olevan validi ja reliabeli.

Parisuhdetyytyväisyyttä arvioitiin RAS-mittarilla, jota on myös käytetty laajasti kansainvälisesti, ja havaittu toimivaksi ja luotettavaksi (Hendrick 1988, Vaughn & Matyastik 1999, Renshaw ym. 2010, Rubia 2015, Maroufizadeh ym. 2018). Mittarin validiteettia voi hieman heikentää, ettei RAS-mittaria ole aiemmin käytetty Suomessa, eikä tämän takia löytynyt valmista esitestattua suomenkielistä versiota. RAS-mittarin käännöstyöprosessiin panostettiin ja käännöstyö suoritettiin huolellisesti ISPOR-menetelmää noudattaen. Käännöstyöprosessin aikana muun muassa RAS-mittarin tekijä professori Susan Hendrick arvioi takaisinkäännöksen sisällöllistä validiteettia, ja käännetty mittari esitettiin kognitiivisen vastaavuuden varmistamiseksi. (Liite 4.)

Tulosten luotettavuuteen liittyy keskeisesti otoksen edustavuus suhteessa perusjoukkoon. Edustavuuden rajoittavana tekijänä voidaan laskea harkinnanvarainen otanta (Grove ym. 2013, 352–354). Voidaan olettaa, että ne, jotka huomasivat tutkielman tiedotteen ja vastasivat verkkokyselyyn, ovat yleisesti kiinnostuneita aiheesta ja seuraavat uusperheiäisiä verkko- ja/tai Facebook-sivuja. Tiedote ei näin ollen tavoittanut kaikkia uusperheisiin kuuluvia aikuisia. Harkinnanvarainen otanta mahdollisti kuitenkin sen, että tutkimukseen pystyivät osallistumaan kaikki saatavilla olevat henkilöt, jotka täyttivät tutkimukselle asetetut kriteerit, mikä vahvistaa otoksen luotettavuutta (Polit & Beck 2010, 311–312). Verkkokysely mahdollisti laajemman otokseen (n=195) (Polit & Beck 2010, 340) ja mahdollisuuden varmistaa, että vastaaja vastasi jokaiseen kysymykseen (puuttuvia merkintöjä 0 %) (Valli 2010).

Otoksen perhekoostumuksen edustavuutta valtakunnallisiin tilastoihin ei voitu arvioida. Aineisto ei erotellut lapsia heidän virallisen kotiosoitteensa mukaan, vaan huomioi kaikkia uusperheeseen kuuluvia osapuolia. Tämä näkyy esimerkiksi selkeänä erona uusperheen keskimääräisissä lapsiluvuissa virallisen tilaston (2,0) ja tutkielman aineiston (4,1) välillä. Vastaajien

koulutustaso poikkesi myös virallisista tilastoista. Virallisten tilastojen mukaan 43 prosenttia väestöstä on suorittanut korkeakouluasteen tutkinnon, kun aineiston otoksen vastaava luku oli 63 prosenttia (SVT 2018c). Tutkimuksen edustavuuden sekä harkinnanvaraisen otoksen takia tulokset eivät ole yleistettävissä, vaan ovat suuntaa-antavia.

6.2.2 Eettiset näkökulmat

Koko prosessin aikana noudatettiin tutkimuseettisen neuvottelukunnan hyvään tieteelliseen toimintaan perustuvia ohjeita, jotka noudattavat tiedeyhteisön yhteisesti hyväksytyjä toimintatapoja. Muiden töitä arvostettiin ja kunnioitettiin viittaamalla asianmukaisella tavalla. Tutkimuksen vaiheet raportoitiin huolellisesti ja asianmukaisesti. (Varantola ym. 2013.) Tuloksia pyrittiin kuvaamaan tarkasti ja puolueettomasti. Lupa valmiiden mittareiden käyttöön saatiin mittareiden kehittäjiltä. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 225, 227.) Stepping-hanke oli saanut puoltavan lausunnon Turun yliopiston eettiseltä lautakunnalta ja tutkimusluvut hankkeeseen osallistuvilta kohdeorganisaatioilta.

Ennen tutkimusta uusperheiden vanhempia informoitiin tutkielmasta (liite 2) ja henkilötietojen käsittelystä sekä tutkittavilta pyydettiin suostumus (liite 7). Tutkimustiedotteessa ja tutkimukseen suostumuslomakkeessa noudatettiin EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta. Yleisen edun takia tehtävä tieteellinen tutkimus mahdollisti henkilötietojen käsittelyn. Tutkimusaineistoa tallennettaessa ei kerätty tutkittavien tunnistetietoja. Rekisterinpitäjänä toimii tutkielman tekijä. (Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto 2016.)

Vastaajien itsemääräämisoikeutta arvostettiin, ja osallistuminen verkkokyselyyn oli vapaaehtoista. Vastaajia informoitiin ennen verkkokyselyyn vastaamista tutkimuksen luonteesta, tietojen säilyttämisestä sekä niiden julkaisemisesta. Täyttämällä sähköisen verkkokyselyn vastaaja vahvisti osallistumisensa tutkimushankkeeseen ja suostui vapaaehtoisesti tutkittavaksi. Kaikilla uusperheen vanhemmilla oli yhtäläiset oikeudet vastata verkkokyselyyn, eikä yhtään vastaajaa jätetty otoksen ulkopuolelle. Vastaajien anonymiteetti oli turvattu. Verkkokyselyssä ei kerätty tunnistetietoja, ja aineistoa käsitteli vain tutkielman tekijä. Aineisto tallennettiin salasanalla suojatulle tietokoneelle ja muistitikulle. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 218–221.)

Tutkielman aiheen valinnalle löytyy myös tieteellisesti perusteltu tarve (Eriksson ym. 2008). Ammattilaisille tulee tarjota enemmän tietoa uusperheen parisuhdetta edistävästä tekijöistä ja tarjota heille työvälineitä näiden asioiden kohtaamiseen. Eettisesti perusteltua oli myös tekijän oma motivaatio ja kiinnostus tuottaa tietoa kyseisestä aiheesta (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 211).

6.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusaiheet

Tämä tutkielma tuotti tietoa uusperheen perhedynamiikasta sekä uusperheen parisuhdetyytyväisyyttä edistävästä tekijöistä. Aihetta tarkasteltiin hyvinvointia edistävästä näkökulmasta. Tuloksia voidaan hyödyntää uusperheille suunnattujen palveluiden kehittämisessä sekä työvälineiden suunnittelussa uusperheiden parissa toimiville ammattilaisille. On keskeistä lisätä uusperheitä kohtaavien ammattilaisten ymmärrystä mahdollisista uusperheitä kohtaavista haasteista ja miten he voivat tukea uusperheitä. Erityistä tukea tulee tarjota uusperheille toiseen kehitysvaiheeseen aikana, mikä osoittautui niin perhedynamiikan kun parisuhdetyytyväisyyden kohdalla kriittisimmäksi ajankohdaksi. Tukea tulee erityisesti kohdistaa joustavuuden ja roolivastaavuuden vahvistamiseen, huomioiden vanhemmuuden ja perhekoostumuksen. Vahvistamalla viestintätaitoja ja yhteenkuuluvuuden tunnetta voidaan edistää parisuhdetyytyväisyyttä. Tulosten perusteella voidaan esittää seuraavat johtopäätökset:

- Vanhemmuus ja lasten asema uusperheessä olivat yhteydessä perhedynamiikkaan. Uusperheen perhekoostumuksella oli merkitystä koettuun yhteenkuuluvuuteen, joustavuuteen ja pysyvyyteen.
- Perhedynamiikan osa-alueet ja parisuhdetyytyväisyys olivat yhteydessä. Muuttamalla perheen eri toimintatapoja voidaan vaikuttaa muihin ulottuvuuksiin.
- Uusperhe tarvitsee erityisesti tukea toisen kehitysvaiheen aikana. Tukea tulisi kohdistaa joustavuuden ja roolivastaavuuden vahvistamiseen. Toisen kehitysvaiheen aikana, uusperheen vanhemmat joutuvat miettimään omaa identiteettiään sekä omaa rooliaan perheessä. Sopeutuminen jatkuviin muutoksiin ja toimintaan voidaan myös kokea haastavana.

- Parisuhdetyytyväisyyden ja perhedynamiikan keskiarvot noudattivat samaa trendiä. Ensimmäisen kehitysvaiheen aikana keskiarvot olivat korkeimmillaan, toisen kehitysvaiheen aikana matalimmat ja nousivat hieman kolmannen kehitysvaiheen aikana.
- Uusperheen vanhemmat olivat pääsääntöisesti hyvin tyytyväisiä parisuhteeseensa. Miehet olivat tyytyväisempiä parisuhteeseensa, kun naiset. Vaikka vastanneiden kesken oli havaittavissa ongelmia parisuhteessa, oli rakkaus kumppaniin kantava tekijä.
- Yhteenkuuluvuus ja viestintä oli vahvasti yhteydessä toisiinsa. Kyseiset osa-alueet muodostivat myös parisuhdetyytyväisyyden kanssa vahvimmat yhteydet.

Tulosten perusteella voidaan esittää, että uusperheen perhedynamiikan tarkempaa tarkastelua eri näkökulmista tulee jatkaa. Esimerkiksi laadullinen tutkimus tarjoaisi laajentunutta ymmärrystä perhedynamiikan merkityksestä uusperheille. Jatkossa olisi myös hyvä selvittää syy-seuraussuhteita uusperheen perhedynamiikan ja parisuhdetyytyväisyyden välillä, jolloin voitaisiin vielä paremmin kohdistaa oikea-aikaisen varhaisen tuen tarjoamisen. Lisäksi on syytä tutkia tarkemmin taustatekijöiden merkityksen uusperheen parisuhdetyytyväisyyteen, koska tutkielman tulokset poikkesivat joissakin määrin aiemmista tiedoista.

LÄHTEET

- Barnhill B. 1979. Healthy family systems. *The Family Coordinator*. 28(1), 94–100.
- Broberg M. 2010. Uusperheen voimavarat ja lasten hyvinvointi. Väestöliitto, Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja, D, Helsinki.
- Bryant C, Futris T, Hicks M, Lee T-K & Oshri A. 2016. African American stepfather–stepchild relationships, marital quality, and mental health. *Journal of Divorce & Remarriage* 57(6), 375–388.
- Bullard L, Wachlarowicz M, DeLeeuw J, Snyder J, Low S, Forgatch M & DeGarmo D. 2010. Effects of the Oregon model of parent management training (PMTO) on marital adjustment in new stepfamilies: A randomized trial. *Journal of Family Psychology* 24(4), 485–496.
- Burns N & Gray J. 2009. *The practice of nursing research. Appraisal, synthesis, and generation of evidence*. 6. painos. Saunders, USA.
- Cartwright C. 2010. Preparing to repartner and live in a stepfamily: An exploratory investigation. *Journal of Family Studies* 16(3), 237–250.
- Dainton M. 2019. Equity and relationship maintenance in first marriage and remarriages. *Journal of Divorce & Remarriage*, 1–17.
- DeLongis A & Zwicker A. 2017. Marital satisfaction and divorce in couples in stepfamilies. *Current Opinion in Psychology* 13, 158–161.
- Dupuis S. 2010. Examining the blended family: The application of systems theory toward an understanding of the blended family system. *Journal of Couple & Relationship Therapy* 9, 239–251.
- Ehrenberg M, Robertson M & Pringle J. 2012. Attachment style and marital commitment in the context of Remarriage. *Journal of Divorce & Remarriage* 53(3), 204–219.
- Eriksson K, Leino-Kilpi H & Vehviläinen-Julkunen 2008. *Hoitotiede ja tiede-etiikka*. *Hoitotiede* 20(6), 295–303.
- Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto. 2016. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=FI>. Luettu 3.2.2019.
- Favez N, Widmer E & Doan M-T. 2015. Coparenting in stepfamilies: Maternal promotion of family cohesiveness with partner and with father. *Journal of Child and Family Studies* 24(11), 3268–3278.
- Fox W & Shriner M. 2014. Remarried couples in premarital education: Does the content match the needs? *Journal of Divorce & Remarriage* 55(4), 276–299.
- Ganong L, Jensen T, Sanner C, Russell L, Coleman M & Chapman A. 2019. Linking stepfamily functioning, marital quality, and steprelationship quality. *Family Relations*.

- Ganong L, Sanner C, Coleman M & Jensen T. 2019. Stepfathers' affinity-seeking with stepchildren, stepfather-stepchild relationship quality, marital quality, and stepfamily cohesion among stepfathers and mothers. *Journal of Family Psychology* 33(5), 521–531.
- Ganong, L. & Coleman M. 2018. Studying Stepfamilies: Four eras of family scholarship. *Family Process* 57(1), 7–24.
- Garneau C, Higginbotham B & Adler-Baeder F. 2015. Remarriage beliefs as predictors of marital quality and positive interaction in stepcouples: An actor–partner interdependence model. *Family Process* 54(4), 730–745.
- Gold J. 2016. Understanding the experiences of husbands in step-couples: Implications for strengthening stepfamily marriages. *The Family Journal* 24(4), 415–419.
- Hall E, Wulff T, White M & Wilson M. 1994. Family dynamics during the third trimester of pregnancy in Denmark. *International Journal of Nursing Studies*, 31(1), 87–95.
- Hendrick S. 1988. A Generic measure of relationship satisfaction. *Journal of Marriage and Family* 50(1), 93–98.
- Higginbotham B & Agee L. 2013. Endorsement of remarriage beliefs, spousal consistency, and remarital adjustment. *Marriage & Family Review* (49)2, 177–190.
- Ivanova K & Balbo N. 2019. Cementing the stepfamily? Biological and stepparents' relationship satisfaction after the birth of a common child in stepfamilies. *Journal of Family Issues* 40(10), 1346–1363.
- Jensen M, Shafer K & Larson J. 2014. (Step)Parenting attitudes and expectations: Implication for stepfamily functioning and clinical interventions. *Families in Society: The Journal of Contemporary Social Services* 95(3), 213–220.
- Jensen T, Lombardi B & Larson J. 2015. Adult attachment and stepparenting issues: Couple relationship quality as a mediating factor. *Journal of Divorce & Remarriage* 56(1), 80–94.
- Kanervisto M, Paavilainen E & Heikkilä J. 2007. Family dynamics in families of severe COPD patients. *Journal of Clinical Nursing*, 16(8), 1498–1505.
- Kankkunen P & Vehviläinen-Julkunen K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. 3. painos. Sanoma pro. Helsinki.
- Kim H. 2010. Exploratory Study on the factors affecting marital satisfaction among remarried korean couples. *Families in Society* 91(2), 193–200.
- King D & DeLongis A. 2013. Dyadic coping with stepfamily conflict: Demand and withdraw responses between husbands and wives. *Journal of Social and Personal Relationships* 30(2), 198–206.

- Kontula I. 2013. Yhdessä vai erikseen? Tutkimus suomalaisten parisuhteiden vahvuuksista, ristiriidoista ja erojen syistä. Väestöliitto, Väestöntutkimuslaitos, katsauksia E 47/2013.
- Lucier-Greer M & Adler-Baeder F. 2013. An examination of gender role attitude change patterns among continuously married, divorced, and remarried individuals. *Journal of Divorce & Remarriage* 52(4), 225–243.
- Malinen K. 2011. Parisuhde pikkulapsiperheessä. Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä studies in education, psychology and social research. Number 426. Jyväskylä.
- Malinen V. 2015. Uuspari: Uusperheen parisuhde ja koulutuksellisen intervention mahdollisuudet sen tukemiseen. Publications of University of Eastern Finland. Dissertations in Education, Humanities, and Theology. Number 71. Grano Oy, Joensuu.
- Maroufizadeh S, Omani-Samani R, Almasi-Hashiani A, Navid B, Sobati B & Amini P. 2018. The Relationship Assessment Scale (RAS) in infertile patients: A reliability and validity study. *Middle East Fertility Society Journal*, 23(4), 471–475.
- Martin-Uzzi M & Duval-Tsioles D. 2013. The experience of remarried couples in blended families. *Journal of Divorce & Remarriage* 54(1), 43–57.
- Meleis A. 2012. *Theoretical nursing: Development and progress*. 5. painos. Wolters Kluwer Health, Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia.
- Metsämuuronen J. 2009. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 4. painos. Gummerus Kirjapaino, Jyväskylä.
- Mirecki R, Chou J, Elliott M & Schneider C. 2013. What factors influence marital satisfaction? Differences between first and second marriages. *Journal of Divorce & Remarriage* 54(1), 78–93.
- Murtorinne-Lahtinen M. 2011. Äitipuolen identiteetin rakentaminen uusperheessä. Publications of University of Jyväskylä. Studies in Education, Psychology and Social Research. Jyväskylä University Printing House, Jyväskylä.
- Määttä K & Uusiautti S. 2012. Changing identities: Finnish divorcees' perceptions of a new marriage. *Journal of Divorce & Remarriage* 53(7), 515–532.
- Paavilainen E, Åstedt-Kurki P, Paunonen-Ilmonen M & Laippala P. 2001. Risk factors of child maltreatment within the family: Towards a knowledgeable base of family nursing. *International Journal of Nursing Studies*, 38(3), 297–303.
- Paavilainen E. 1998. Lasten kaltoinkohtelu perheessä: Perheen toiminta ja yhteistyö perhettä hoitavan terveydenhoitajan kanssa. Publication of the University of Tampere. Dissertations in Nursing Sciences. Number 604. Vammalan kirjapaino, Vammala.
- Pace G, Shafer K, Jensen T & Larson J. 2015. Stepparenting issues and relationship quality: The role of clear communication. *Journal of Social Work* 15(1), 24–44.

- Papernow P. 2013. *Surviving and thriving in stepfamily relationships. What works and what doesn't*. Routledge, New York/ East Sussex.
- Papernow P. 2018. Clinical guidelines for working with stepfamilies: What family, couple, individual, and child therapists need to know. *Family Process* 57(1).
- Polit D & Beck C. 2014. *Essentials of nursing research, appraising evidence for nursing practice*. 8. painos. Wolters Kluwer Health/Lippincott Williams & Wilkins, Philadelphia.
- Repond G, Darwiche J, Ghaziri N & Antoniette J-P. 2018. Coparenting in stepfamilies: A cluster analysis. *Journal of Divorce & Remarriage*, 60(3), 211–233.
- Ritala-Koskinen A. 2001. *Mikä on lapsen perhe? Tulkintoja lasten uusperhesuhteista*. University of Tampere. Dissertations in Social Sciences, Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 38/2001.
- Rubia J. 2015. Validation of the single-factor model of the relationship assessment scale among married and cohabiting persons from Monterrey, Mexico. *Revista Internacional de Psicología*, 14(2).
- Saastamoinen K & Olkkonen R. 2012. *SPSS perusopas markkinatutkijalle*. Turun yliopiston kauppakorkeakoulu, Turku.
- Saint-Jacques M-C, Robitaille C, Godbout E, Parent C, Drapeau S & Gagne M-H. 2011. The processes distinguishing stable from unstable stepfamily couples: A qualitative analysis. *Family relations* 60(5), 545–561.
- Sayre J, McCollum E & Spring E. 2010. An outsider in my own home: Attachment injury in stepcouple relationships. *Journal of Marital and Family Therapy* 36(4), 403–415.
- Schrodt P & Braithwaite D. 2011 a. Coparental communication, relational satisfaction, and mental health in stepfamilies. *Personal Relationships* 18, 352–369.
- Shafer K, Jensen T, Pace G & Larson J. 2013. Former spouses ties and postdivorce relationship quality: Relationship effort as mediator. *Journal of Social Service Research* 39(5), 629–645.
- Shapiro D. 2014. Stepparents and parenting stress: The roles of gender, marital quality, and views about gender roles. *Family Process* 53, 97–108.
- Slattery M, Bruce V, Nicholson J & Halford W. 2011. Predicting married and cohabiting couples' future from their descriptions of stepfamily life. *Journal of Family Psychology* 25(4), 560–569.
- Stephenson E & DeLongis A. 2018. A 20-year prospective study of marital separation and divorce in stepfamilies: Appraisals of family stress as predictors. *Journal of Social and Personal Relationships* 1–19.

Suomen virallinen tilasto (SVT). Käsitteet. <http://www.stat.fi/meta/kas/uusperhe.html>. Luettu 4.6.2019.

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2018a. Perheet 2017. Tilastokeskus, Helsinki. https://www.stat.fi/til/perh/2017/perh_2017_2018-05-25_fi.pdf. Luettu 4.6.2019.

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2018b. Perheet. Liitetaulukko 4. Uusperheet 1990–2018. Tilastokeskus, Helsinki. http://www.stat.fi/til/perh/2018/perh_2018_2019-05-22_tau_004_fi.html. Luettu 6.6.2019.

Suomen virallinen tilasto (SVT). 2018c. Tutkinnon suorittanut väestö koulutusalan ja -asteen sekä sukupuolen mukaan 2018. Tilastokeskus http://www.stat.fi/til/vkour/2018/vkour_2018_2019-11-05_tau_001_fi.html Luettu 22.11.2019.

Sutinen P. 2005. Vanhempana ja aikuisena uusperheessä. Helsingin yliopisto. Kasvatustieteellinen tiedekunta. Väitöskirja. Tutkimuksia 203. Yliopistopaino, Helsinki.

Tammentie T, Tarkka M, Åstedt-Kurki P, Paavilainen E & Laippala, P. 2004. Family dynamics and postnatal depression. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 11(2), 141–149.

Tilastokeskus. 2019. Tilastokeskuksen PxWeb-tietokannat http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vrm__perh/. Luettu 2.1.2019

Tomlinson B, White M & Wilson M. 1990. Family dynamics during pregnancy. *Journal of Advanced Nursing*, 15(6), 683–688.

Turunen J. 2014. Adolescent educational outcomes in blended families: Evidence from Swedish register data. *Journal of Divorce & Remarriage* 55(7), 568–589.

Walker L & Avant K. 2005. Strategies for theory construction in nursing. 4. painos. Pearson/Prentice Hall. New Jersey.

Valli R. 2010. Kyselytutkimus. Teoksessa Aaltola J & Valli R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. 3.painos. WS Bookwell, Jyväskylä, 103–127.

Vaughn M & Matyastik Baier M. 1999. Reliability and validity of the relationship assessment scale. *The American Journal of Family Therapy*, 27(2), 137–147.

Vastamäki J. 2010. Kyselylomaketutkimus: Tutkimusasetelman ja mittarin valinta. Teoksessa Aaltola J & Valli R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. 3.painos. WS Bookwell, Jyväskylä, 128-140.

White M, Elder J, Paavilainen E, Joronen K, Helgadóttir H & Seidl A. 2010. Family dynamics in the United States, Finland and Iceland. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 24(1), 84–93.

White M, Grzankowski J, Paavilainen E, Åstedt-Kurki P & Paunonen-Ilmonen M. 2003. Family dynamics and child abuse and neglect in three Finnish communities. *Issues in Mental Health Nursing*, 24(6–7), 707–722.

White M. Kirje 2008. Guidelines for scoring FDM II. Julkaisematon lähde.

Väänänen R. 2013. Perheen rakenteen, dynamiikan ja arvojen merkitys lapsen psyykkiselle hyvinvoinnille. Publications of the University of Eastern Finland. Dissertations in Social Sciences and Business Studies. Number 68. Kopijyvä Oy, Kuopio.

Liitetaulukko 1. Keskeisimmät uusperheen parisuhdetyytyväisyyttä kuvaavat tutkimukset sekä niiden JBI-laadunarviointikriteeristön mukaiset pisteet.

Tutkimuksen tekijä(t), vuosi ja maa	Tutkimuksen tarkoitus/ tavoite	Tutkimus-menetelmä(t) Aineisto/otos	Keskeiset tulokset	Laadun arviointi JBI
Broberg 2010 Suomi	Tarkoituksena oli tarkastella lasten hyvinvointia uusperheessä, perheen voimavarojen näkökulmasta.	Väitöskirja/ Monimenetelmä tutkimus. Strukturoitu kysely: n=2236 vanhempaa. (876 kahden huoltajan perheitä, 693 yksinhuoltajaperheitä, 667 uusperheitä) Avoin haastattelu: n=24	Äiti oli tyytyväisempi parisuhteeseen, mikäli perheen lasten keskinäiset välit, olivat äidin arvion mukaan toimivammat. Parisuhteen toimivuus sekä lapsen-isäpuolen välisen suhteen toimivuus edistävät parisuhdetyytyväisyyttä. Toimiva suhde isäpuolen vanhempiin oli yhteydessä toimivaan parisuhteeseen. Äidit olivat tyytyväisempiä parisuhteeseensa, mikäli isäpuoli jakoi äidin kanssa vastuuta myös ei-yhteisestä lapsesta ja osallistui taloudellisesti tämän kuluihinsa. Tasapuolisen työnjako perheessä edistää tyytyväisyyttä parisuhteeseen. Myös sosiaalinen tuki todettiin selittäväksi tekijäksi parisuhdetyytyväisyydelle. Ulkopuolisuuden tunne ja uusperheen jakautuminen biologisten siteiden mukaan, voi heikentää koettua parisuhdetyytyväisyyttä.	8/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”
Bryant, Futris, Hicks, Lee & Oshri. 2013 USA	Tarkoituksena oli tutkia isäpuoli-bonuslapsi suhteen laadun yhteyttä: isäpuolen masennusoireisiin, parisuhteen laatuun sekä parisuhteen viestintään.	Kvantitatiivinen tutkimus, strukturoitu haastattelu. n=149 äskettäin naimisiin mennyttä isäpuolta	Isäpuoli-bonuslapsi suhteen laatu vaikuttaa edistävästi parisuhteen laatuun sekä myönteiseen aktiiviseen viestintään parisuhteen välillä.	5/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”
Bullard, Wachlarowicz, DeLeeuw, Snyder, Low, Forgatch & DeGarmo. 2010 USA	Tarkoituksena oli tutkia uusperheiden parille tarkoitettu valmennusta (PMTO™).	Randomisoitu kokeellinen tutkimus n=110 naimisissa olevaa uusperheen paria	Vaikutus yhteen uusperheen osa-alueeseen vaikuttaa muihin osa-alueisiin. Parisuhteen ydin taidot: tuetaan toisia ja halutaan tehdä yhdessä, avoin ongelmien ratkaisuille, ratkotaan konflikteja ja kyetään purkamaan pakkovaihtoehtoja, ovat ydintekijät myös parisuhteen luomiselle, sen ylläpitämiseen ja myönteiselle parisuhteelle.	7/11 kriittisen arvioinnin tarkistuslistaa kohorttitutkimukselle

Liite 1. Tutkimustaulukko (2/7).

<p>Dainton 2019 USA</p>	<p>Tarkoituksena oli tutkia, löytyykö eroja ydinperheissä ja uusperheissä, miten parisuhdetta pidetään yllä sekä sen merkitys parisuhteen tyytyväisyyteen.</p>	<p>Kvantitatiivinen tutkimus, verkkokyselylomake. n=547 naimisissa olevaa yksilöä</p>	<p>Ei voitu osoittaa eroa parisuhdetyytyväisyydessä ryhmien välillä. Uusparien parisuhdetyytyväisyyteen vaikutti enemmän parisuhdetta ylläpitävien toimintojen käyttö, kun ydinperheessä. Pois vetäytyminen oli merkittävä negatiivinen tekijä tyytyväisyydelle. Tutkimus ei tukenut aiempaa tietoa siitä, että eronneiden luonteet altistaisivat enemmän negatiiviselle vuorovaikutukselle, kun ei eronneiden.</p>	<p>6/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>DeLongis & Zwicker. 2017 Canada</p>	<p>Artikkeli oli katsaus tutkijoiden omasta tutkimuksesta sekä aiemmasta tutkitusta tiedosta: miten stressi ja selvitysmekanismit uusperheissä, ennustavat parisuhteen tyytyväisyyttä ja eroja.</p>	<p>Asiantuntija lausunto Perustuu omaan tutkimukseen (n=112 naimisissa olevaa uusperhe paria) ja aiempaan tutkituun tietoon.</p>	<p>Kun uusperheen pari kiinnittää enemmän huomiota ja antaa perheen stressitekijöille enemmän henkilökohtaista merkitystä, lisää tämä parien empaattisen vastauksen käyttöä. Mikä taas vähentää parien välistä jännitettä. Emotionaalisesti tukevat ja empaattiset vastaukset ovat suojaavia tekijöitä.</p>	<p>5/5 ”kriittisen arvioinnin tarkastuslistaa asiantuntijoiden näkemykselle ja narratiiviselle tekstile”</p>
<p>Favez, Widmer & Doan. 2015 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia uusperheiden äiti ja biologisen isän sekä äiti ja uuden kumppanin lasten yhteiskasvatusta. Miten kyseiset tekijät vaikuttavat yhteenkuuluvuuden tunteeseen sekä lasten riskikäyttäytymiseen.</p>	<p>Kvantitatiivinen tutkimus, kyselylomake. n=300 Muodostettiin kaksi ryhmää: 150 ydinperheeseen kuuluvaa äitiä ja 150 uusperheeseen kuuluvaa äitiä.</p>	<p>Parisuhdetyytyväisyys ennustaa vahvasti ydinperheissä kokemusta yhteenkuuluvuudesta. Parisuhdetyytyväisyys uusperheissä ei liity yhtä vahvasti perheen kokemukseen yhteenkuuluvuuden tunteesta, kun ydinperheessä. Äideillä on realistisemmat odotukset parisuhteelle muodostaessaan uusperhettä ja tämän takia parisuhdetyytyväisyys on korkeampi alkuun ydinperheissä. Tyytyväisyys laskee kuitenkin nopeammin uusperheessä, kun ydinperheessä.</p>	<p>8/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>

Liite 1. Tutkimustaulukko (3/7).

<p>Ganong, Sanner, Coleman & Jensen. 2019 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia uusperheen miespuolisten ”affinity-seeing” toimintaa, biologisten äitien ja bonusisien näkökulmasta.</p>	<p>Kvantitatiivinen poikkeikkaustutkimus, kysely. n=234 uusperheeseen paria</p>	<p>Bonusvanhempien tietoinen sisäinen toiminta saada bonuslapset hyväksymään ja pitäämään itsestään vaikuttaa myönteisesti uusperheen parisuhteen laatuun.</p>	<p>6/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Garneau, Higinbotham & Adler-Baeder. 2015 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia, miten aiemmat uskomukset vaikuttavat uusperheen parisuhteen laatuun ja parisuhteen vuorovaikutukseen</p>	<p>Kvantitatiivinen poikkeikkaustutkimus, kysely. n=178 uusperhe paria</p>	<p>Uusperheen parisuhteen laatuun vaikutti: Naisen näkökulmasta: <ul style="list-style-type: none"> • positiivisesti, yhteinen talous • negatiivisesti, heikko usko yhteiseen tulevaisuuteen Miehen näkökulmasta: <ul style="list-style-type: none"> • positiivisesti, kun nainen asetti lapset etusijalle • positiivisesti, yhteinen talous • negatiivisesti, heikko usko yhteiseen tulevaisuuteen </p>	<p>7/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Ivanova & Balbo 2019 Hollanti</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia yhteisen lapsen vaikutusta uusperheiden parien parisuhdetyytyväisyyteen</p>	<p>Kvantitatiivinen tutkimus, kysely (valmis aineisto). n=512</p>	<p>Yhteinen lapsi vaikuttaa myönteisesti parisuhteeseen pidemmän ajan sisällä. Lapsen ollessa 1-3 vuoden välillä, oli havaittavissa heikentynyttä tyytyväisyyttä parisuhteeseen.</p>	<p>5/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Jensen, Lombardi & Larson. 2015 USA</p>	<p>tarkoitus oli arvioida: vaikuttaako kiintymyssuhde ja bonusvanhemmuus parisuhteen laatuun.</p>	<p>Kvantitatiivinen poikkeikkaustutkimus, verkkokysely. n=390 bonusvanhempaa</p>	<p>Aikuisen kiintymystyyli ja bonusvanhemmuuteen liittyvät tekijät vaikuttavat parisuhdetyytyväisyyteen. Aikuisen opittu kiintymyssuhde vaikuttaa miten yksilö näkee itsensä ja parinsa parisuhdeissa. Turvallinen kiintymyssuhde edistää toisen puoleen kääntymiseen, esimerkiksi kun tarvitsee tukea, huolenpitoa ja läheisyyttä. Kyseiset asiat puolestaan auttavat tyydyttävän parisuhteen ylläpitämiseen.</p>	<p>8/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>

Liite 1. Tutkimustaulukko (4/7).

<p>Jensen, Shafer & Larson. 2014 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia vanhemmuuteen liittyvien havaintojen vaikutukset, lapsen kasvatukseen ja parisuhdetyytyväisyyteen.</p>	<p>Kvantitatiivinen poikkeikkaustutkimus, kysely. n=658 uusperheeseen kuuluvaa aikuista.</p>	<p>Parisuhde kärsii, mikäli vanhempi asettaa omat biologiset lapsensa etusijalle Mikäli sosiaalinen vanhempi odottaa kuuliaisuutta bonuslapsiltaan, heikentää tämä tyytyväisyyttä parisuhteeseen. Mikäli nähdään lapset häiriötekijänä parisuhteelle, vaikuttaa tämä myös heikentävästi miten tyytyväisiä ollaan parisuhteeseen.</p>	<p>6/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Kim 2010 Korea</p>	<p>Tarkoitus oli tunnistaa parisuhdetyytyväisyyteen vaikuttavia tekijöitä.</p>	<p>Kvantitatiivinen poikkeikkaustutkimus, kysely. n=157 uudelleen naimisiin menneitä aikuista.</p>	<p>Epäselvä rooli oli merkittävin tekijä tässä tutkimuksessa selittämään parisuhdetyytyväisyyttä. Uusperheissä, missä molemmilla vanhemmilla oli lapsia aiemmasta suhteesta, kokivat enemmän epäselvää koskien omia oikeuksia ja velvollisuuksia. Tämän lisäksi parisuhdetyytyväisyyteen vaikutti: keskinäinen viestintä, perheen epäselvät rajat sekä toisilta saatu tuki.</p>	<p>7/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>King & DeLongis 2013 Kanada</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia uusperhe vanhempien ”toinen vaatii – toinen vetäytyy” –toimintamallia, perheessä koetun konfliktin yhteydessä.</p>	<p>Kvantitatiivinen aineisto. Tutkittavat täyttivät 7 vrk., kaksi kertaa päivässä strukturoidun kyselypohjaisen päiväkirjan. n=83 uusperheen paria</p>	<p>Miehen toiminta vaikuttaa enemmän naisen psykologiseen toimintaa/ sopeutumiseen, kun toisin päin. Miehen vaativa käytös ja naisen vetäytyminen, vaikutti naiseen merkityksellisesti. Kun taas, naisen vaativa käytös ja miehen vetäytymisellä, ei havaittu merkitystä Vaatia-vetäytyä toimintatapa vaikuttaa parisuhdetyytyväisyyteen heikentävästi.</p>	<p>5/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Lucier-Greer & Adler-Baeder 2011 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia parisuhteen aseman siirtymävaiheiden ja sukupuolten välisten roolien tapahtumien yhteisiintyvyyttä, elämän eri vaiheissa.</p>	<p>Kvantitatiivinen pitkäaikainen tutkimus (mittaukset tehty 1980, 1988 ja 2000), kysely. n=590</p>	<p>Sukupuoliroolit vaikuttavat parisuhdetyytyväisyyteen. Tasa-arvoisempaa sukupuoliroolia oli havaittavissa niissä yksilöissä, jotka olivat uudelleen avioituneet. Ero –prosessina voi edistää muutoksia liittyen: yksilön omakuvaa, minkä on oma paikka parisuhteessa sekä minkä roolin haluaa ottaa parisuhteessa.</p>	<p>8/11 kriittisen arvioinnin tarkistuslistaa kohorttitutkimukselle</p>

Malinen 2015 Suomi	Tarkoitus oli tarkastella: ”Uusparisuhteen kehrä –mallin” toimituutta uusperheiden ongelmien ennaltaehkäisyssä. Mallin kykyä kuvata uusperheiden ja uusparien hyvinvointia edistäviä tekijöitä.	Väitöskirja Interventiotutkimus. <ul style="list-style-type: none"> • Kysely 1/ ennen interventiota. n=66 paria • Kysely 2/ intervention jälkeen. n=65 paria • Kysely 3/ 8-9 kuukautta interventiosta. n=30 paria 	Uusparisuhteen eri ulottuvuudet ovat keskenään voimakkaasti yhteydessä ja muodostavat yhden kokonaisuuden, eli parisuhdetyytyväisyyden. Konsensus, eli puolisoiden välinen yksimielisyys, osoittautui merkittäväksi parisuhdetyytyväisyyteen linkittyväksi tekijäksi. Ei voitu kuitenkaan osoittaa kumpi oli selittävä tekijä, vaikuttiko konsesus parisuhdetyytyväisyyteen vaiko toisin päin.	8/11 kriittisen arvioinnin tarkistuslistaa kohorttitutkimukselle
Mirecki, Chou, Elliott & Schneider. 2013 USA	Tarkoitus oli tutkia eroja, parisuhdetyytyväisyydessä ydinperheen ja uusperheen välillä.	Kvantitatiivinen tutkimus, kyselylomake. n=1067 ydinperheeseen kuuluvaa n=715 uusperheeseen kuuluvaa	Parisuhdetyytyväisyys erosi selkeästi ydinperheen ja uusperheen välillä. Ydinperheisiin kuuluvien parisuhdetyytyväisyys oli korkeampi. Uusperheissä parisuhdetyytyväisyys oli positiivisesti yhteydessä koulutus tasoon. Erityisesti ylemmän korkeakoulu tutkinnon suorittaneiden kesken parisuhdetyytyväisyys oli korkeampi. Uusperheessä parisuhteen pituus ei vaikuttanut parisuhdetyytyväisyyteen.	8/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”
Murtorinne-Lahtinen 2011 Suomi	Tutkimuksen tarkoitus oli tuoda esille, miten äitipuolen identiteetti rakentuu uusperheessä, ja mitkä tekijät siihen vaikuttavat.	Väitöskirja Narratiivinen tutkimus. n=58 kertomusta	Tyytyväisyys avioliittoon on yhteydessä siihen, miten tyytyväisiä vanhemmat ovat työhönsä: lastenhoidon, kotitöiden, vastuun ja päätösvallan suhteen. Parisuhdetyytyväisyyttä ylläpitäviä tekijöitä ovat, puolisoiden välinen kunnioitus ja luottamus sekä toisen huomioiminen.	10/10 ”arviointikriteerit laadulliselle tutkimukselle”

Liite 1. Tutkimustaulukko (6/7).

<p>Pace, Shafer, Jensen & Larson. 2015 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia parisuhteen laadun (sisältäen parisuhteen tyytyväisyyden ja pysyvyyden) ja vanhemmuuteen liittyvien tekijöiden yhteyksiä.</p>	<p>Kvantitatiivinen poikkeileikkaustutkimus, kysely. n=560</p>	<p>Uusperheessä vanhemmuuteen liittyvät tekijät ovat negatiivisesti yhteydessä parisuhteen tyytyväisyyteen ja sen pysyvyyteen. Kyky kommunikoida selkeästi ja keskustella puolison kanssa perheeseen liittyvistä haasteista, lieventää osittain vanhemmuuteen liittyvien negatiivisten vaikutusten parisuhteen tyytyväisyyteen ja sen pysyvyyteen.</p>	<p>8/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Repond, Darwiche, Ghaziri & Antoniette. 2018 Sveitsi</p>	<p>Tarkoitus oli tunnistaa uusperheiden yhteiskasvatuksen malleja ja tutkia vaikuttavatko ne mm. parisuhdetyytyväisyyteen</p>	<p>Monimenetelmä – tutkimus strukturoitu kysely + tehtävä, mitä havainnointiin. n=45 uusperheen paria</p>	<p>Tutkimuksen uusperheissä tunnistettiin kolme eri yhteiskasvatus malleja, mitkä muistutavat ydinperheen kasvatusmalleja. Tutkimuksessa kasvatusmallilla ei havaittu olevan yhteyttä parisuhdetyytyväisyyteen.</p>	<p>6/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Saint-Jacques, Robitaille, Godbout, Parent, Drapeau & Gagne. 2011 Kanada</p>	<p>Tarkoitus oli ymmärtää paremmin, mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että uusperheet ovat ydinperheitä haavoittuvampia.</p>	<p>Laadullinen tutkimus, kaksi ryhmää: 1. kuuluneet uusperheeseen ainakin 5 vuotta (n=31) 2. uuspari suhde loppunut ensimmäisen 5 vuoden aikana, mutta kestänyt ainakin 1v (n=26). n=75</p>	<p>Se miten parisuhde toimii, ei löydy yksinkertaista selitystä vaan on monen eri tekijän yhteisvaikutus. Ne haasteet, mitkä johtivat yhdessä uusperheessä vanhempien eroon. Eivät toisessa perheessä johtaneet samaan tulokseen. Paremmat vuorovaikutus taidot ja sitä yötä paremmat keskustelutaidot, vaikutti myönteisesti parisuhteen pysyvyyteen. Parisuhteelle on hyvin tärkeää, miten parisuhteen osapuolet käsittelevät yhdessä vastaan tulevia haasteita.</p>	<p>8/10 ”arviointikriteerit laadulliselle tutkimukselle”</p>

Liite 1. Tutkimustaulukko (7/7).

<p>Schrodt & Braithwaite 2011 USA</p>	<p>Tarkoitus oli tutkia uusperheen keskinäisen viestinnän, koetun tyytyväisyyden suhteeseen ja mielen-terveyden yhteyksiä.</p>	<p>Kvantitatiivinen tutki- mus, kyselylomake. n=254 (127 uusparia)</p>	<p>Jaettu, toisiaan kannustava, vanhemmuus vaikuttaa myönteisesti miten tyytyväisiä ollaan parisuhteeseen.</p> <p>Tyytyväisyys parisuhteeseen paranee kun:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toiminta on yhteisvastuullista • toisen tukemista vanhemmuudessa • kritiikki toisen toiminnasta vähenee • osallistuu aktiivisesti ja on sitoutunut lasten ohjaamiseen. <p>Parisuhteen laatua edistää:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yhdessä vietetty aika. • yhdessä luodut yhteiset säännöt ja rajat perheelle. • yhdessä perheen pulmia ratkominen. 	<p>6/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Shafer, Jensen, Pace & Larson. 2013 Iso-Britannia</p>	<p>Tarkoitus oli tunnis- taa parisuhteen dyna- miikalle keskeisiä tekijöitä, esimerkiksi parisuhteen tyytyväi- syyss ja pysyvyys.</p>	<p>Kvantitatiivinen tutki- mus, kyselylomake. n=1546 eronneita ja uu- dessa parisuhteessa.</p>	<p>Parisuhteeseen panostaminen edistää parisuhdetta enemmän kun, hyvä vuorovaikutus tai laadukas parisuhde.</p> <p>Aiemman suhteen epäselvät asiat, mitä edelleen voidaan selvittää, heikentävät panosta- mista uuteen parisuhteeseen.</p> <p>Ratkaisemattomat asiat ex puolison kanssa vaikuttaa negatiivisesti parisuhteen tyytyväi- syyteen.</p>	<p>7/8 ”kriittisen arvioinnin kriteeristö”</p>
<p>Slattery, Bruce, Nicholson & Halford. 2011 USA</p>	<p>Tarkoitus oli arvi- oida, mitkä tekijät vaikuttavat parisuh- teen tyytyväisyyteen ja vakauteen.</p>	<p>Monimenetelmä pitkit- täistutkimus (0 ja 2,5 vuotta), puolistruktu- roitu ja strukturoitu ky- selylomake. n=122 uusperheen paria</p>	<p>Hyvä parisuhteen ja uusperheen sisäiset suhteet ennustivat korkeaa tyytyväisyyttä pari- suhteeseen.</p> <p>Uusperheensisäistä hyvää suhdetta, ei kuitenkaan näyttänyt vaikuttavan parisuhteen suh- teeseen.</p> <p>Parisuhteen asema (naimisissa- avopuoliso) ei vaikuttanut parisuhteen tyytyväisyyteen tai pysyvyyteen.</p>	<p>8/10 ”kriittisen arvioinnin tarkistuslis- taa tapaus- sarjalle”</p>
<p>Stephenson & DeLongis 2018 Kanada</p>	<p>Tarkoitus oli arvi- oida, kuinka tärkeää on huomioida per- heen stressin vaka- vuutta pitkäaikaisissa parisuhteissa</p>	<p>Monimenetelmä pitkit- täistutkimus n=150 uusperhe paria.</p>	<p>Yhteinen jaettu näkemys perheen ongelmista ja niiden vakavuuden asteesta, vaikuttaa uusparien parisuhteeseen ja vähentää riskiä erolle.</p>	<p>7/10 ”kriittisen arvioinnin tarkistuslis- taa tapaus- sarjalle”</p>

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Uusperheen perhedynamiikka ja sen yhteys parisuhteen tyytyväisyyteen

Pyyntö osallistua tutkimukseen

Teitä pyydetään mukaan tutkimukseen, jossa tutkitaan perheen dynamiikan merkitystä uusperheen parisuhteen tyytyväisyyden näkökulmasta. Tavoitteena on tuottaa ajankohtaista tietoa aiheesta lapsiperheiden parissa toimiville ammattilaisille. Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja Teidän osuuttanne siinä. Pehdyttyänne tähän tiedotteeseen Teille järjestetään mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta, jonka jälkeen Teiltä pyydetään suostumus tutkimukseen osallistumisesta.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista ja voitte keskeyttää tutkimuksen koska tahansa. Mikäli keskeytätte tutkimuksen tai peruuttatte suostumuksen, teistä keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tieteellisen tutkimuksen tarkoituksena on kuvata uusperheen parisuhteen tyytyväisyyttä edistäviä tekijöitä.

Tutkimuksen kulku

Teitä pyydetään vastaamaan kyselyyn. Kyselyssä pyydetään arvioimaan perheen toimivuutta ja tyytyväisyyttä parisuhteeseen. Kyselyyn vastaaminen vie noin 10–15 minuuttia.

Tutkimuksen mahdolliset hyödyt

On mahdollista, ettei tähän tutkimukseen osallistumisesta ole Teille hyötyä.

Tutkimuksen kustannukset ja rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota. Tutkielma toteutetaan osana Stepping-hanketta. Stepping-hanke on Suomen Uusperheiden Liitto ry:n kehittämishanke, joka toteutetaan vuosina 2018–2020. Hankkeen rahoittajan toimii Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA). Tutkimuksen tekijä ei ole työsuhteessa Stepping-hankkeeseen eikä saa rahallista korvausta työstä.

Tutkimustuloksista tiedottaminen

Tutkimuksen tulokset sekä raportti julkaistaan pro gradu -tutkielmana sähköisesti Itä-Suomen yliopiston internet-sivuilla. Tutkimuksen tuloksia voidaan myös hyödyntää artikkelin kirjoittamiseksi kansalliseen julkaisuun.

Lisätiedot

Pyydämme Teitä tarvittaessa esittämään tutkimukseen liittyviä kysymyksiä tutkijalle/tutkimuksesta vastaavalle henkilölle.

Therese Pihlström, Terveystieteiden maisteriopiskelija.

Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos

theresp@student.uef.fi

xxx xxxxxxxx

Pro gradu -tutkielman ohjaajat:

Dosentti Päivi Kankkunen

Itä-Suomen yliopiston

Hoitotieteen laitos

paivi.kankkunen@uef.fi

TfT Anni Pakarinen

Turun yliopiston

Hoitotieteen laitos

anni.pakarinen@utu.fi

Valitse jokaisessa kohdassa itsellesi sopivin vaihtoehto tai kirjoita vastaus sille varattuun tilaan.

Ikä _____ Vuotta

Sukupuoli

Nainen

Mies

En halua kertoa

Siviilisäätty

Avoliitto

Avoliitto

Asumuserossa

Tuntematon

Nykyisen parisuhteen yhdessäoloaika

_____ vuotta

Aikaa edellisestä erosta

_____ vuotta

Perheen alle 18 -vuotiaiden lasten lukumäärä:

Omien lasten lukumäärä: _____

Kumppanin lasten lukumäärä: _____

Yhteisten lasten lukumäärä: _____

Koulutus (merkitse vain korkein):

Perusaste (peruskoulu)

Toinen aste (ammattillinen perustutkinto)

Opistoaste (ammattillinen tutkinto)

Alempi korkeakouluaste/ ammattikorkeakoulu

Ylempi korkeakouluaste

Tutkijakoulutusaste

Koulutusaste tuntematon

Merkitse/ ympyröi vastaussivulle jokaiseen kohtaan kirjain, joka vastaa kyseistä kohtaa osaltasi parhaiten.

Kuinka hyvin kumppanisi vastaa tarpeisiisi?

Heikosti		Keskimääräisesti		Erittäin hyvin
A	B	C	D	E

Yleisesti ottaen, kuinka tyytyväinen olet parisuhteeseenne?

En ollenkaan tyytyväinen		Keskimääräisesti		Erittäin tyytyväinen
A	B	C	D	E

Kuinka hyvä parisuhteenne on verrattuna useimpiin?

Huono		Keskimääräinen		Erinomainen
A	B	C	D	E

Kuinka usein toivot, ettet olisi aloittanut tätä parisuhdetta?

En koskaan		Keskimääräisesti		Todella usein
A	B	C	D	E

Kuinka hyvin parisuhteenne on vastannut odotuksiasi?

Tuskin yhtään		Keskimääräisesti		Erittäin paljon
A	B	C	D	E

Kuinka paljon rakastat kumppaniasi?

En paljon		Keskimääräisesti		Erittäin paljon
A	B	C	D	E

Kuinka paljon parisuhteessanne on ongelmia?

Erittäin vähän		Keskimääräisesti		Erittäin monta
A	B	C	D	E

Seuraavassa osiossa ympyröikää Teitä sopivimmalta tuntuvin vastaus jokaisen kysymyksen kohdalla.

	Ehdottomasti samaa mieltä	Samaa mieltä	Vähän samaa mieltä	Vähän eri mieltä	Eri mieltä	Ehdottomasti eri mieltä
Perheessäni:						
1. Perheen toimintoja voidaan muuttaa.	6	5	4	3	2	1
2. Tärkeistä asioita puhutaan tarpeeksi.	6	5	4	3	2	1
3. Huolehdin muista.	6	5	4	3	2	1
4. Minulla on kotona paikka omille tavaroilleni.	6	5	4	3	2	1
5. Olemme tyytyväisiä perheen tehtävien jakoon.	6	5	4	3	2	1
6. Puhuminen ei mielestäni auta ollenkaan.	6	5	4	3	2	1
7. Koen, että en saa tarpeeksi apua kotitöissä.	6	5	4	3	2	1
8. Vaihdan päivittäisiä rutiineja harvoin.	6	5	4	3	2	1
9. Tiedän mitä odottaa päivästä toiseen.	6	5	4	3	2	1
10. Teen itse päätökseni.	6	5	4	3	2	1
11. On tärkeää tehdä asiat oikein	6	5	4	3	2	1
12. Osuuteni perheen töistä on sopiva.	6	5	4	3	2	1
13. Tehtyä päätöstä yhteisistä asioista on vaikea muuttaa.	6	5	4	3	2	1
14. Tunnelma on lämmin.	6	5	4	3	2	1
15. Pidän tunteet sisälläni.	6	5	4	3	2	1
16. Ilmaisen toisille mitä haluan.	6	5	4	3	2	1
17. Tiedän, että selviämme kun asiat menevät huonosti.	6	5	4	3	2	1
18. Tunnen itseni ulkopuoliseksi.	6	5	4	3	2	1
19. Meille sopii, että työt tehdään eri tavoin.	6	5	4	3	2	1

Perheessäni:	Ehdottomasti samaa mieltä	Samaa mieltä	Vähän samaa mieltä	Vähän eri mieltä	Eri mieltä	Ehdottomasti eri mieltä
20. Kun olen alakuloinen, joku lohduttaa minua.	6	5	4	3	2	1
21. Toiset tarjoutuvat auttamaan minua tehtävissäni.	6	5	4	3	2	1
22. Suhteemme toinen toistemme kanssa toimii hyvin.	6	5	4	3	2	1
23. Saan aina kurjimmat tehtävät.	6	5	4	3	2	1
24. Koen, että jotkut sanovat yhtä ja tarkoittavat toista.	6	5	4	3	2	1
25. Ystävien vierailut eivät häiritse perhettämme.	6	5	4	3	2	1
26. En voi luottaa tapaan, jolla perheen rahat käytetään.	6	5	4	3	2	1
27. Minun odotetaan pitävän samasta ruuasta kuin kaikki muutkin.	6	5	4	3	2	1
28. Pitäydyn jokapäiväisissä rutiineissani.	6	5	4	3	2	1
29. Tunnen, että joku välittää minusta.	6	5	4	3	2	1
30. Minulla on lupa omiin mielipiteisiin.	6	5	4	3	2	1
31. Olemme läheisiä toisillemme.	6	5	4	3	2	1
32. Puhuessani joku kuuntelee mitä sanottavaa minulla on.	6	5	4	3	2	1
33. Pidän puoliani.	6	5	4	3	2	1
34. Kun asiat menevät huonosti, kokeilemme eri tapoja hoitaa niitä.	6	5	4	3	2	1
35. Kysymme, kun emme tiedä mitä muut tarkoittavat.	6	5	4	3	2	1
36. Minun on muistutettava toisia tekemään tehtävänsä.	6	5	4	3	2	1
37. En tee asioita, joihin kukaan ei ole antanut suostumustaan.	6	5	4	3	2	1

Perheessäni:	Ehdottomasti samaa mieltä	Samaa mieltä	Vähän samaa mieltä	Vähän eri mieltä	Eri mieltä	Ehdottomasti eri mieltä
38. On tärkeää, että me kaikki ajattelemme samalla tapaa.	6	5	4	3	2	1
39. Muut odottavat minun käyttäytyvän tavoilla, joita en hyväksy.	6	5	4	3	2	1
40. Koen, että teen enemmän kuin oman osuuteni töistä.	6	5	4	3	2	1
41. Tunnen yhteishengen vallitsevan.	6	5	4	3	2	1
42. Tiedän mitä odottaa muilta perheenjäseniltä.	6	5	4	3	2	1
43. Olen yksin.	6	5	4	3	2	1
44. Näen päältä, milloin perheenjäsenet ovat poissa tolaltaan.	6	5	4	3	2	1
45. Väärinkäsityksen sattuessa puhumme asiasta kunnes se selviää.	6	5	4	3	2	1
46. Ongelmistani puhuminen sekoittaa asioita entisestään	6	5	4	3	2	1
47. Näyttää siltä, että jokin menee aina pieleen.	6	5	4	3	2	1
48. Minulla on paikka, jossa voin olla yksin.	6	5	4	3	2	1
49. Säännöistä ei jousteta minun vuokseni.	6	5	4	3	2	1
50. Annan muiden päättää asioista puolestani.	6	5	4	3	2	1
51. Koen, että perheen sääntöjä on vaikea muuttaa.	6	5	4	3	2	1
52. Minun on vaikea sanoa mitä tarkoitan.	6	5	4	3	2	1
53. Koen, että kukaan ei välitä minusta.	6	5	4	3	2	1
54. En ole läheinen kenenkään kanssa.	6	5	4	3	2	1
55. Minulla on ikiomia tavaroita, jotka ovat ainoastaan minua varten.	6	5	4	3	2	1

Liite 3. Kyselylomake (6/6).

	Ehdotomasti samaa mieltä	Samaa mieltä	Vähän samaa mieltä	Vähän eri mieltä	Eri mieltä	Ehdottomasti eri mieltä
Perheessäni:						
56. Tiedämme, kuinka tavoitamme perheenjäsenet, jos siihen on tarve.	6	5	4	3	2	1
57. Olen tyytyväinen tapaan, jolla työt tehdään.	6	5	4	3	2	1
58. Mielestäni me kaikki olemme samanlaisia.	6	5	4	3	2	1
59. Ongelman ilmaantuessa kaikki tuntuu kaatuvan päälle.	6	5	4	3	2	1
60. En tiedä mitä odottaa seuraavalta päivältä.	6	5	4	3	2	1
61. On tärkeää tietää, missä perheenjäsenet ovat.	6	5	4	3	2	1
62. Selvitän asiat itsekseni.	6	5	4	3	2	1
63. En pidä töistä, joita joudun tekemään.	6	5	4	3	2	1

Liitetaulukko 4. RAS-mittarin käännöstyön raportti.

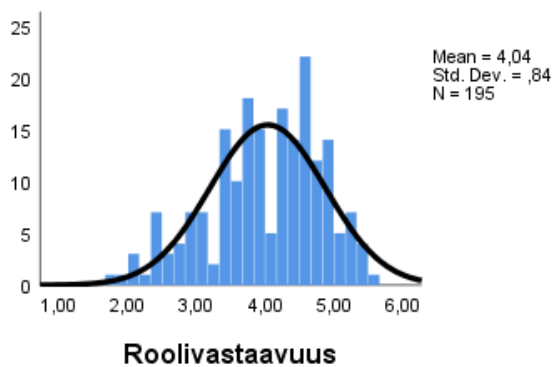
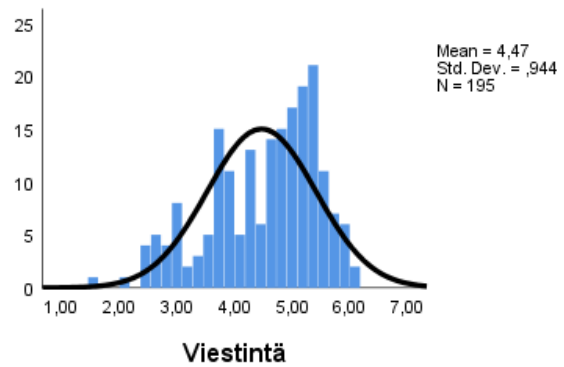
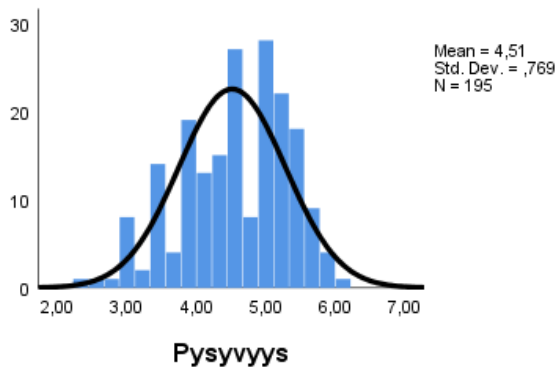
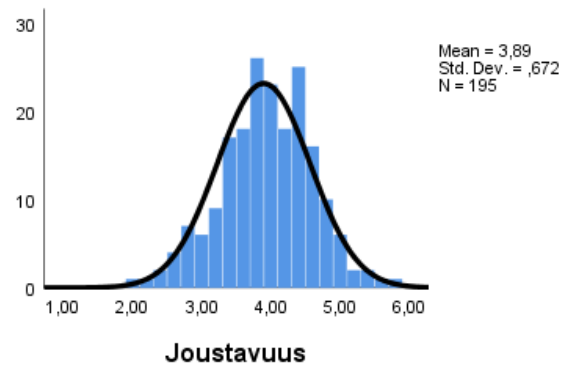
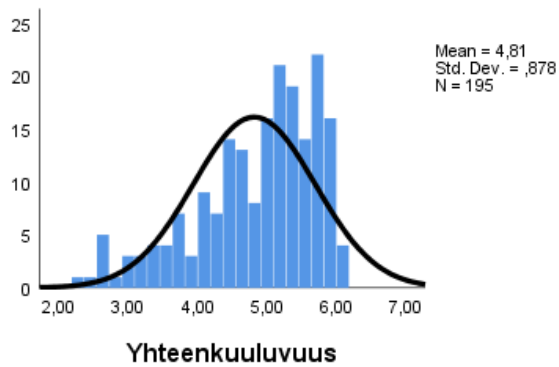
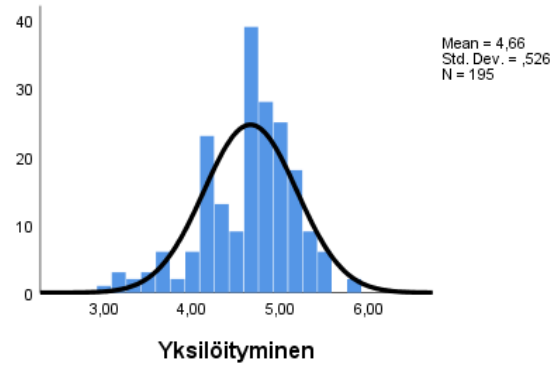
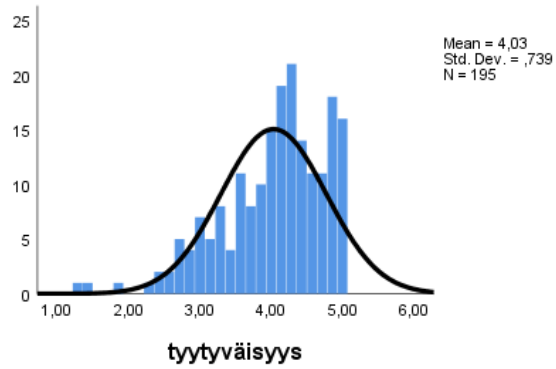
ISPOR-menetelmän mukaiset käännösprosessin vaiheet (Wild 2005):	
1. Valmisteluvaihe	<ul style="list-style-type: none"> • RAS-mittari: <ul style="list-style-type: none"> ○ Professori Susan Hendrick, mittarin kehittäjä, antoi luvan mittarin käytölle sekä sen kääntämiselle. ○ Professori Susan Hendrick lupautui arvioimaan takaisinkäännöksen ja alkuperäisen mittarin sisällöllistä yhdenvertaisuutta tarvittaessa. • FDM II -mittari: <ul style="list-style-type: none"> ○ Professori Marjorie White, mittarin kehittäjä, antoi luvan mittarin käytölle. ○ Mittarin suomenkielinen versio sekä sen pisteytysohjeet anottiin, professori Eija Paavilaiselta, Marjorie Whiten ohjeiden mukaisesti. • Sovittiin 1. vaiheen kielenkääntäjät mittarille. • Sovittiin 2. vaiheen kielenkääntäjä mittarille.
2. Kääntäminen suomeksi.	<p>Kaksi eri kielenkääntäjää teki mittareista omat käännökset suomeksi, toisistaan tietämättä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tuloksena kaksi suomennettua käännöstä.
3. Käännöstöiden yhteensovittaminen	<p>Tutkielman tekijä arvioi ja vertasi toteutuneet käännöstyöt ja sovittaa ne yhteen, yhteistyössä Stepping-hankkeen suunnittelijan kanssa. Toinen käännöstyö oli selkeästi molempien arvioitsijoiden mieleen onnistuneempi, joten väittämät otettiin kokonaisuudessaan toisesta käännöstyöstä. Otsikko valittiin vain toisesta käännöstyöstä.</p> <p>Haasteeksi osoittautui ensimmäisen väittämän, ”meet you needs” lause. Keskustelujen jälkeen päädyttiin pyytää kollegoja kommentoimaan alla oleviin lauseisiin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuinka hyvin kumppanisi pystyy vastaamaan tarpeisiisi? - Kuinka hyvin kumppanisi vastaa tarpeitasi? - Miten hyvin kumppanisi tyydyttää tarpeesi? <p><u>Vastaukset:</u></p> <p>Kuinka hyvin kumppanisi pystyy vastaamaan tarpeisiisi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaksi henkilöä oli ehdottomasti tämän kysymyksen puolella. Heidän mielestään, kyseinen vaihtoehto antaa kokonaisvaltaisen kuvan. <p>Kuinka hyvin kumppanisi vastaa tarpeitasi?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaksi henkilöä olisi ehdottomasti tämän kysymyksen puolella sen selkeyden takia. Heidän mielestään edellisen kysymyksen sana ”pystyy”, muuttaa kysymyksen sisältöä. • Yksi henkilö ehdotti tätä kysymystä pienellä muunnoksella ”<i>Kuinka hyvin kumppanisi vastaa tarpeisiisi</i>” * <p>Miten hyvin kumppanisi tyydyttää tarpeesi? ”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kysymys antaa kuvan, että tarkoitetaan pelkästään seksiä, ei kenenkään mielestä hyvä kysymys. <p>→ Muunneltua versiota esiteltiin uudestaan henkilöille. Kolme henkilöä viidestä koki kysymyksen olevan kokonaisvaltainen sekä ymmärrettävä ja puolsivat sen käyttöä. Kaksi henkilöä oli edelleen ensimmäisen kysymyksen puolella.</p> <p>→Kommenttien jälkeen, tutkielman tekijä ja Stepping -hankkeen suunnittelija, päätyivät yhteisesti käyttämään ehdotettua * vaihtoehtoa.</p>
4. Takaisinkäännös englanniksi	<p>Mittarin takaisinkäännös englanniksi suoritti kielenkääntäjä, jolle mittarit eivät olleet ennestään tuttuja.</p>

Liite 4. RAS -mittarin käännöstyön raportti (2/2).

<p>5. Takaisinkäännöksen arviointi</p>	<p>Tutkielman tekijä ja Stepping-hankkeen suunnittelija vertasivat takaisinkäännöstyötä alkuperäiseen versioon.</p> <p>Yhteenvedo eroista käännöstyössä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4/7 väittämästä identtiset <p>Erot käännöstyössä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2. väittämä. <table border="1" data-bbox="630 427 1177 510"> <tr> <td>ero</td> <td>In general</td> <td>Generally speaking.</td> </tr> </table> • 4. väittämä <table border="1" data-bbox="630 584 1294 696"> <tr> <td>ero</td> <td>had not started this relationship-</td> <td>hadn't gotten in this relationship</td> </tr> </table> • 5. väittämä <table border="1" data-bbox="630 770 1305 898"> <tr> <td>ero</td> <td>How well</td> <td>to what extent</td> </tr> <tr> <td>ero</td> <td>expectations</td> <td>original expectations</td> </tr> <tr> <td>ero</td> <td>completely</td> <td>fully[#]</td> </tr> </table> 	ero	In general	Generally speaking.	ero	had not started this relationship-	hadn't gotten in this relationship	ero	How well	to what extent	ero	expectations	original expectations	ero	completely	fully [#]
ero	In general	Generally speaking.														
ero	had not started this relationship-	hadn't gotten in this relationship														
ero	How well	to what extent														
ero	expectations	original expectations														
ero	completely	fully [#]														
<p>6. Käännösten tasa-painottaminen</p>	<p>Tämän vaiheen tarkoituksena oli tunnistaa ne kohdat, jotka olivat käsitteellisesti ongelmallisia yhdessä tai molemmissa kielessä. Tunnistetuille kohdille pyritään löytämään käännösratkaisuja, yhteistyössä tutkielman tekijä ja Stepping-hankkeen suunnittelijan/ tutkimuksesta vastaava.</p> <p>RAS-mittarin tekijä, professori Susan Hendrick, arvioi takaisinkäännöksen sisällöllistä validiteettia. Hän oli hyvin tyytyväinen takaisinkäännöksen, paitsi että ehdotti väittämään 5. korjausta[#], mikä tehtiin tekijän ohjeiden mukaisesti.</p>															
<p>7. Käännettyjen mittarien tarkastelu ammatillisen luotettavuuden näkökulmasta</p>	<p>Käännetty mittari esitettiin kognitiivisen vastaavuuden varmistamiseksi viidellä parisuhteessa olevalla henkilöllä (n=5, 4 naista ja 1 mies).</p>															
<p>8. Käännösten parantelu ja loppuunsaattaminen</p>	<p>Kognitiivisen selvityksen tulosten perusteella, vastaajien kommentit eivät antaneet perusteita muutoksille.</p>															
<p>9. Kirjoitusvirheiden korjaaminen</p>	<p>Lopullisen käännöstyön oikolukeminen ja jäljellä olevien oikeinkirjoitus- ja kieliopillisten virheiden korjaaminen.</p>															
<p>10. Lopullisen raportin kirjoittaminen, johon sisältyi kuvaus käytetyistä menetelmistä sekä yksittäisten käännöspäätösten esityskohtainen esitys.</p>																

Liite 5. Parisuhdetyytyväisyys ja perheen dynamiikan osa-alueiden jakaumat.

Liite 5. Parisuhdetyytyväisyys ja perheen dynamiikan osa-alueiden jakaumat sekä normaalijakauman kuvaaja.

Liite 6. Parisuhdetyytyväisyys ja perhedynamiikan (keskiarvosummamuuttujien) yhteydet.

Liitetaulukko 6. Parisuhdetyytyväisyys ja perhedynamiikan (keskiarvosummamuuttujien) yhteydet.

		Tyytyväi- syys	Yksilöity- minen	Yhteen- kuuluvuus	Jousta- vuus	Pysyvyys	Viestintä	Roolivas- taavuus
Tyytyväisyys	Korrelaatio	1,000	,477**	,722**	,519**	,567**	,662**	,547**
	Sig. (2-suunta- nen)	.	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	195	195	195	195	195	195	195
Yksilöityminen	Korrelaatio	,477**	1,000	,586**	,611**	,570**	,565**	,462**
	Sig. (2-suunta- nen)	,000	.	,000	,000	,000	,000	,000
	N	195	195	195	195	195	195	195
Yhteenkuuluvuus	Korrelaatio	,722**	,586**	1,000	,683**	,782**	,838**	,669**
	Sig. (2-suunta- nen)	,000	,000	.	,000	,000	,000	,000
	N	195	195	195	195	195	195	195
Joustavuus	Korrelaatio	,519**	,611**	,683**	1,000	,564**	,635**	,563**
	Sig. (2-suunta- nen)	,000	,000	,000	.	,000	,000	,000
	N	195	195	195	195	195	195	195
Pysyvyys	Korrelaatio	,567**	,570**	,782**	,564**	1,000	,754**	,702**
	Sig. (2-suunta- nen)	,000	,000	,000	,000	.	,000	,000
	N	195	195	195	195	195	195	195
Viestintä	Korrelaatio	,662**	,565**	,838**	,635**	,754**	1,000	,673**
	Sig. (2-suunta- nen)	,000	,000	,000	,000	,000	.	,000
	N	195	195	195	195	195	195	195
Roolivastaavuus	Korrelaatio	,547**	,462**	,669**	,563**	,702**	,673**	1,000
	Sig. (2-suunta- nen)	,000	,000	,000	,000	,000	,000	.
	N	195	195	195	195	195	195	195

**Merkitsevyys $p \leq 0.01$ (2 suuntainen).

Liite 7. Henkilötietojen käsittely ja tutkittavan suostumus.

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY TUTKIMUKSESSA:

Tässä tutkimuksessa käsitellään Teitä koskevia henkilötietoja voimassa olevan tietosuojalainsäädännön (EU:n yleinen tietosuoja-astus, 679/2016, ja voimassa oleva kansallinen lainsäädäntö) mukaisesti.

Tutkimuksessa kerätään vain niitä henkilötietoja, jotka ovat käyttötarkoituksen kannalta tarpeellisia. Kerättyjen henkilötietojen perusteella Teidät ei ole mahdollista tunnistaa. Anonyymi tutkimusdata ei muodosta henkilörekisteriä. Osallistuminen on täysin vapaaehtoista.

Henkilötietoja käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Tavoitteena on tuottaa ajankohtaista tietoa aiheesta lapsiperheiden parissa toimiville ammattilaisille perheen dynamiikan merkitystä uusperheen parisuhteen tyytyväisyyden näkökulmasta.

Teistä kerättyä tietoa ja tutkimusaineistoa käsitellään luottamuksellisesti lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Yksittäinen henkilö ei ole tunnistettavissa. Lopulliset tutkimustulokset raportoidaan ryhmätasolla eikä yksittäisten tutkittavien tunnistaminen ole mahdollista.

Tutkimustiedostoa ja tutkimuksen yhteydessä kerättyjä näytteitä säilytetään Itä-Suomen yliopiston palvelimella sijaitsevalle tutkijan henkilökohtaiselle verkkolevylle viisi vuotta, jonka jälkeen ne hävitetään poistamalla tiedosto kokonaan.

TUTKITTAVAN SUOSTUMUS

Minua on pyydetty osallistumaan yllämainittuun tieteelliseen tutkimukseen, jonka tarkoituksena on tuottaa ajankohtaista tietoa aiheesta lapsiperheiden parissa toimiville ammattilaisille perheen dynamiikan merkitystä uusperheen parisuhteen tyytyväisyyden näkökulmasta.

Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani kirjallisen tutkimustiedotteen. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen tutkimuksesta ja sen yhteydessä suoritettavasta henkilötietojen keräämisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin tutkimusta koskeviin kysymyksiini.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani tutkimukseen. Olen saanut riittävät tiedot oikeuksistani, tutkimuksen tarkoituksesta ja sen toteutuksesta sekä tutkimuksen hyödyistä ja riskeistä. Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan tutkimukseen.

Ymmärrän, että tietojani käsitellään luottamuksellisesti eikä niitä luovuteta sivullisille.

Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista ja että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mikäli keskeytän tutkimuksen tai peruutan suostumukseni, minusta keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana tutkimusaineistoa.

Täyttämällä tämän sähköisen verkkokyselyn vahvistan osallistumiseni tähän tutkimushankkeeseen ja suostun vapaaehtoisesti tutkittavaksi.

Suostun, että tutkimuksen yhteydessä kerättyä kyselyaineisto on käytettävissä ”Uusperheen perhedynamiikka ja sen yhteys parisuhteen tyytyväisyyteen” -tutkielmassa ja tulosten raportoinnissa.